КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми қарорлари — амалда

ЯНГИ БЕШ ЙИЛЛИКДА ЎЗ ХАРАКТЕРИСТИКАЛАРИГА КЎРА, ЭНГ ЮКСАК ЗАМОНАВИЙ ТАЛАБЛАРГА МОС КЕЛАДИГАН ҲАЙДОВ ТРАКТОРИ БИЛАН ДОН КОМБАЙНИ ЯРАТИШ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРА БОШЛАШ КЕРАК, ҲАТТО ЗАРУРДИР. БУ — ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ЙЎЛИДА ОЛҒА ТОМОН КАТТА ҚАДАМ ҚЎЙИШ ИМКОНИНИ БЕРГАН БЎЛУР ЭДИ.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 268 (4367)
24 ноябрь, 1980 й.
ДУШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

● СЎЗ — МЕХАНИЗАТОРЛАРГА

БИЗНИНГ ИСТАГИМИЗ

Ленин ордени кавалери, Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози механизатори Деҳқонбой УМАРОВ:

— Колхозимизда Тошкент трактор заводида ишлаб чиқарилган 140 та трактор бор. Ихтисослашган хўжалигимиз техникадан самарали фойдаланиб, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари тайёрлаш бўйича план ва социалистик мажбуриятларни ортиғи билан адо этди. Биз шаҳарликлар дастурхонига 11 минг тонна сабзавот ва мева етказиб бердик.

Ҳозир кузги шудгорлаш бошланди. Механизаторларимизда 80 от кучли эмас, юз от кучли тракторлар бўлишини истардик. Бу бизга КПСС Марказий Комитети октябрь (1980 йил) Пленуми қарорларини муваффақиятли бажариб, аҳолининг қишлоқ хўжалик маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини тўла қондириш имконини беради.

Қашқадарё область Шаҳрисабз районидаги «Коммунизм» колхози механизатори Норбобо НАЗАРОВ:

— Бир пайтлар қишлоғимизда эски «Фардзон» борлигига суюнардик. Йиллар кетидан йиллар ўтди, эндиликда ёшлар ҳам, ҳатто, кекса механизаторлар ҳам Тошкент трактор заводида ишлаб чиқарилаётган тракторларга кўникиб қолишди. Янги машиналарни орзу қилишаяпти. Масалан, бизнинг ветеранимиз, 60 ёшли Темирхон Яҳёев кабинаси ёзда салқин, қишда иссиқ трактор бўлишини, уни бошқарганда юз-кўзга чанг урмаслигини орзу қилади.

Далада ишлаш осон эмас. Деҳқоннинг ишини енгил қилиш — бу фойдаланиш осон, қулай машина яратиш демакдир. Биз келгуси беш йилликда шундай трактор бўлишини умид қиламиз.

Техника тараққиёти йўлидан

И. Х. МУСИН,
Тошкент трактор заводининг директори.

Республикамиз пахтакорлари беш йилликнинг якунловчи йилида рекорд кўрсаткични қўлга киритдилар — 6 миллион 200 минг тонналик «оқ олтин» хирмонини уйдилар. Ватанимизнинг юксак мукофоти — Ленин ордени уларнинг фидокорона меҳнатига берилган муносиб баҳодир. Умумий ишга тошкентлик тракторсозлар ҳам ўз ҳиссаларини қўшдилар. «ТТЗ» маркаси қўйилган тракторлар, прицеплар Ўзбекистон далаларида пахтани хирмон ва тайёрлов пунктларига етказишда пахтакорга қанот бўлди.

Ҳали бўёғи қуримаган машиналар тўғридан-тўғри платформаларга ортилиб ёки ўз «оёқлари» билан колхоз ва совхозларга йўл олдилар. Улар катта ҳосил етиштиришда актив иштирок этдилар.

Эндиликда бу оғир дамлар ортда қолди. Бироқ, корхонада иш суръати сусаймаяпти, аксинча, ўсмоқда. Тракторларимизнинг катта қисми кузги ер ҳайдаш ишларида асқотяпти. Прицепларимизни қишлоқларда дала ишларини бажаришда зарурлиги учун ҳамон интизорлик билан кутмоқдалар.

Биз дала меҳнаткашлари олдидаги катта бурчимизни чуқур англаб, доимо уларга кўмаклашмоқдамиз. Гап фақат етказиб берилаётган техниканинг сонида эмас. КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1980 йил) Пленумида ўртоқ Л. И. Брежнев ҳозир катта аҳамият касб этаётган қишлоқ хўжалик машинасозлиги оқсаётганлигини алоҳида таъкидлаб ўтган эди. Ишлаб чиқарилаётган машиналарнинг сифати, техник даражаси ҳақли равишда ўринли эътирозларга сабаб бўлмоқда.

Ана шу муаммога катта эътибор қаратилиб, КПСС Марказий Комитетида қишлоқ хўжалик машинасозлиги бўлими ташкил этилди. Бундай бўлим Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида ҳам вужудга келди. Заводимиз меҳнаткашлари партия ва ҳукуматимизнинг бизга кўрсатаётган ғамхўрликларидан ғоят хурсанд. Ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва реконструкциялаш ишлари олиб борилялти. Кейинги йилларда тракторсозларнинг турар жой ва маиший хизмат шароитлари бирмунча яхшиланди. Ана шу ғамхўрликка жавобан биз янада яхши ишлашимиз, дала меҳнаткашларининг барча талабларига жавоб берувчи машиналарни етказиб беришимиз зарур.

Белгиланган мақсадга эришиш учун шу кунда қувватли тракторлар, яъни жаҳондаги энг яхши тракторлардан қолишмайдиган машиналар яратиш вазифасини ҳал этиш керак. Юз от кучига эга бўлган машина кенг қатор ораларини ишлаш учун механизаторларга вақтдан ютиш, янги ерларни ўзлаштириш имконини беради.

Конструкторларимиз янги моделдаги тракторни яратиш тўғрисида ўзларининг фикрларини айтмоқлари керак. Худди шу вақтнинг ўзида ишлаб чиқаришни тайёрлаш: ишчиларни ўқитиш ва тарбиялаш, коллективда нормал кайфиятни вужудга келтириш, ҳар қандай вазифани ҳал этишга сафарбар қила олиш зарур.

Келгуси беш йилликда электрон-ҳисоблаш машиналарининг қўлланилиши ҳисобига ишлаб чиқаришни бошқаришни ташкил этишда кўпгина ўзгаришлар рўй беради. Шунингдек, маҳсулот сифатини комплекс бошқариш системаси ҳам кенг ривожлантирилади.

Завод кенгаймоқда: янги цехлар, ишлаб чиқариш корпуслари пайдо бўляпти, ремонт базаси мустаҳкамланмоқда. Бир қатор участкалар корхона учун зарур бўлган асбоб-ускуналарни ишлаб чиқариш учун созланмоқда.

Вазифалар жуда кўп. Уларни бажариш учун КПСС XXV съезди ва партия Марказий Комитетининг октябрь (1980 йил) Пленуми қарорларига таянмоқдамиз. Бугунги кунда эришаётган муваффақиятларимиз келгусида эришадиган ғалабаларимиз учун мустаҳкам пойдевор бўлиб қолади.

● Диалог

ЯНГИ МАШИНА ҚАНДАЙ БЎЛАДИ?

◆ МЕХАНИЗАТОР «РАҲМАТ» ДЕСИН ◆ ШИНАМ КАБИНА ▲ БОШҚА ШАҲАРЛАРНИНГ КЎМАГИ ЗАРУР ◆ СИНОВЧИЛАРНИНГ ИЖОБИЙ ФИКРИ

Тошкент трактор заводининг етакчи конструкторлари, истиқбол тракторлари ва агрегатлаш бюросининг бошлиғи Виктор Петрович Каверин, техник эстетика ва меҳнат шароити конструктор-тадқиқотчилик бюроси раҳбари Анатолий Александрович Фролов. Улар нима ҳақда суҳбатлашишмоқда?

ФРОЛОВ: механизаторларнинг мулоҳаза ва таклифларини биз ҳамиша эътиборга оламиз. Уларнинг тавсиялари асосида трактор учун янги кабина намунасини яратдик. Унда иситгич-совутгич, заҳарли химикатлар ва чангдан ҳимоя қиладиган мослама, музлатмайдиган мослама, ойнани ювадиган мослама бор. Қисқаси, қишлоқ меҳнаткашлари учун бутун қулайлик яратилган.

КАВЕРИН: бошқа нарсани ҳам ҳисобга олиш керак, Анатолий Александрович, кабина юз от кучли тракторга ўрнатилади. Бу демак, силкиниш ҳам, шовқин ҳам зўр бўлади.

ФРОЛОВ: буни ҳам ҳисобга олдик. Биз силкиниш ва шовқиндан ҳимояланиш воситасини ҳам топдик. Кабинанинг мустаҳкамлиги юқори бўлиши ҳақида гапирдик. Тракторнинг ҳажми катта бўлишига қарамасдан, уни бошқариш осон бўлади. Механизатор қарийб эгилмасдан ҳар қандай ричагга қўл узата олади ва ҳамма приборлар унинг кўз ўнгида бўлади. Тракторни бошқариш осон.

КАВЕРИН: яна бир фикрни таъкидламоқчиман. Биз нафақат қулай, яхши, балки қиммат бўлмаган тракторни яратишимиз керак. Унинг таннархи арзон бўлиши ҳақида ҳозирдан қайғуриш лозим. Масалан, баъзи бир чет эл фирмаларида янги кабина тайёрлаш ҳисобига трактор таннархи учдан бирга қимматлашиб кетган. Биз эса ноёб конструкторлик ечимларидан фойдаланиш ҳисобига бу кўрсаткични икки-уч баравар пасайтириш мақсадимиз бор. Эгилган деталлардан фойдаланиш катта самара беради. Натижада биз штамплаш, пайвандлаш операцияларини юқори даражада қисқартирамиз. Пластмассадан фойдаланиш эвазига металл сарфи ва машинанинг таннархи камаяди. Кабинанинг янги моделида ойнадан фойдаланиш яхши самара беради.

ФРОЛОВ: бу оддий ойна эмас, балки синмайдиган ойна бўлади. Юз от кучли тракторга янги «пойафзал» керак. Бу проблемани Ярославлдаги шина заводи ҳал этади. Ўнлаб заводлар, саноатнинг бутун соҳалари бизга янги машинани ишлаб чиқаришда ёрдам беради.

КАВЕРИН: янги модель ҳақида фактларнинг ўзи ҳамма нарсани айтиб турибди-ку? Яширишнинг ҳожати йўқ, биз ҳозир ишлаб чиқараётган тракторда меҳнат шароитига мос келмайдиган бир қанча нуқсонлар бор. Унга кабинадаги шовқинни ҳам, силкинишни ҳам қўшиш мумкин. Янги кабинада эса, ҳатто, иссиқ кунларда ҳам ҳарорат юқори бўлмайди. Агар «МТЗ—80Х» да педалга тушадиган куч 28—30 килограмм бўлса, янгисида 15,5 килограммдан ошмайди. Йилнинг совуқ пайтида трактор чиқинди газларнинг ҳарорати билан иситилади.

ФРОЛОВ: қулайликлар кўп. Конструкторлар бу ҳақда ғамхўрлик қилишганда, эстетикани ҳам унутишмади. Ҳозир тракторсозлар машиналарнинг гўзаллиги, ташқи кўриниши ҳақида енгил машиналар, автомобиллар ишлаб чиқараётганлардан кам қайғуришаётгани йўқ.

КАВЕРИН: Анатолий Александрович, тракторни қулай ва чиройли қилиш осон иш эмас. Биз кучли машина яратиш, у иложи борича кўпроқ қишлоқ хўжалиги ишларини бажариши ҳақида ғамхўрлик қилиб, конструкциясига қўшимча узеллар, агрегатлар киритдик. Эшик масаласида бўлган воқеани ҳамон унутганим йўқ. Ҳозир тайёрланаётган тракторларда улар ташқарига очилади. Лекин бу ҳамиша ҳам қулай эмас. Айниқса, осма мосламалар ўрнатилганда қийинчилик юзага келади. Янги моделда эшиклар, худди китоб жавонининг ойнасидай, ёнига очилади. Иш мобайнида бундай майда проблемалардан кўпини ҳал этиш тақозо этилади.

ФРОЛОВ: ижодий алоқалар ёрдам беряпти. Бизга Минск конструкторлари бебаҳо ёрдам кўрсатишяпти. Белоруссиялик ўртоқларнинг қимматли тажрибаси бизга «МТЗ—80Х» тракторини яратишга ёрдам берди. Интернационал ҳамкорлик бизга янги маррани эгаллашимизда ҳам ёрдам беради.

КАВЕРИН: энг муҳими шуки, бугунги кунда машина фақатгина чизмада эмас. Такомиллашган бошқарув пости — тракторнинг энг муҳим янгилиги Олтойда бу синов яхши натижа берди.

Бугунги кунда шуни ишонч билан айтиш мумкинки, Ўзбекистон механизаторлари келгусида яхши «пўлат отга» эга бўлади.

МУТАХАССИСЛАР КЕНГАШМОҚДА

◆ ВАЗ ТАЖРИБАСИ БЎЙИЧА ▲ БАЗАНИ МУСТАҲКАМЛАШ КЕРАК ◆ ЭЛЕКТРОН-ҲИСОБЛАШ МАШИНАЛАРИНИ НАЗАРДА ТУТИБ

Р. БАХТИОЗИН,
завод бош технологи.

— Янги трактор яратилиши билан технологларнинг ташвиши анча кўпайди. Келгусида янги механика йиғув ва топширув корпуслари, ёрдамчи цехлар ва бошқа объектлар қурилади. Биз шундай ҳисоб-китоб қилаяпмизки, токи бутун завод бўйича тўғри технологик поток бўлсин. Заготовкалар бир цехга қайта-қайта келтириб юрилмасин. Бунинг учун Ватанимиз индустрияси гиганти «ВАЗ» тажрибасидан фойдаланамиз.

Катта аҳамиятли вазифани бажаришимизда бизга социалистик интеграция ёрдам беради. Социалистик иқтисодий ҳамкорлик мамлакатларидан кўпгина ускуналар оламиз.

Такомиллашган моделнинг яратилиши поток-механизациялашган ва автоматлашган линияларни ишлаб чиқаришга жорий қилиш имконини беради.

Ҳозирча бўлажак машинанинг модели тўла тайёр эмас, лекин биз қўл қовуштириб ўтирганимиз йўқ. Тажрибали мутахассислар А. Богданов, Е. Ярчук, Г. Белих, А. Волков ва бошқалар бўлғуси ишларнинг юксак технологияда бўлиши устида ўйлашяпти.

Л. ШАБДИНОВ,
ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва планлаштиришни тайёрлаш бўлими бошлиғи.

— Тошкент трактор заводининг кечаги ва бугунги кунига разм солсак, нақадар катта сакраш қилинганлигини кўриш мумкин. Завод яқиндагина тракторлар ишлаб чиқаришга киришганди. Дастлаб 40 от кучли, кейин 60 ва 80 от кучли тракторлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Ҳозир конвейердан минглаб кучли «пўлат от»лар тушириб олиняпти. Ишлаб чиқариш беқиёс даражада юксалди.

Лекин бундай кескин сакраш ўз проблемаларини ҳам яратди. Гўё олдинги қисмлар фронт ортидан узилиб қолгандек бўлди. Айрим асосий цехлар янги маҳсулот ўзлаштиришди-ю, лекин эски ускуналар билан қолаверишди. Ёрдамчи ишлаб чиқаришлар механика ва йиғув цехларининг алп қадамларига етиб олишолмаяпти.

Бизнинг таклифимиз; янги кабиналар йиғиладиган цехлар ёнида асбобсозлик ва ремонт ишлаб чиқариши яратилсин.

Олдинда янги, айтиш мумкинки, энг мураккаб вазифа турибди. Коллектив қуввати юқори бўлган, чет эл намуналаридан қолишмайдиган трактор яратиши керак. Фақат кабина тайёрлаш ишларида 600 га яқин киши банд бўлади, 400 дан ортиқ ускунадан фойдаланилади.

Бу қадар мураккаб ишда ижобий натижага эришиш учун бўлимлар ишини қатъий равишда мувофиқлаштириш керак.

А. ШИШКИН,
ишлаб чиқаришни автоматлаштирилган усулда бошқариш системаси бўлими бошлиғи.

— Агар энг билағон ишчидан қайси цехга биринчи навбатда қандай деталлар керак эканлигини ҳисоблаб чиқишни илтимос қилсангиз, у сўзсиз адашиб кетиши турган гап. Электрон-ҳисоблаш машинаси эса бу вазифани саноқли дақиқаларда ҳал этиб беради.

Ишлаб чиқаришни автоматлаштирилган усулда бошқариш системасининг амалда қўлланилаётганига атиги бир неча ой бўлди. Аммо у жуда катта фойда келтирмоқда. Эндиликда трактор заводида иш куни энг камёб деталлар — «майда-чуйда»ларни тайёрлашдан бошланади. Гоҳида ана шундай «майда-чуйда»ларнинг етишмаслиги туфайли конвейер туриб қолиб, асосий цехларда ҳам иш тўхтаб қоларди.

Янги тракторнинг яратилиши натижасида бизнинг ишимиз янада зўр аҳамият касб этади. Капитал қурилишга раҳбарликни электрон назорат остига оламиз.

Вазифаларимиздан бирини таъкидлаб ўтишни лозим топаман. Бу янги моделдаги тракторни ишлаб чиқаришга қўйиш муддатини қисқартиришдир. Машинада ўтказиладиган ҳисоб-китоблар янги қувватларни фойдаланишга топшириш ва шунингдек, технологияни қайта ишлашда ҳам ёрдам беради.

МЕҲНАТДА ЧИНИҚИШ МАКТАБИ

Н. ДАДАЕВ, министрликнинг хизмат кўрсатган мураббийси, синовчи тракторчи.

— Бўлажак тракторни яратаётган ишчилар тўғрисида бугунданоқ ғамхўрлик қилмоқдамиз, асосий эътиборни мураббийчилик ҳаракатига қаратяпмиз.

Корхонада ташкил этилган завод мураббийлар кенгаши ишлаб турибди. Шунингдек, цех кенгашлари ҳам бор. Созловчилар М. Юсупов, В. Салин, И. Турсунқулов, слесарлар Б. Саидиброҳимов, Ш. Ҳамбурзин ва бошқалар энг яхши устоз-мураббий, деб тан олинди. Улар ёш ишчиларни юксак меҳнат интизоми руҳида тарбиялашмоқда. Заводимизда политехника институти ҳамда машинасозлик техникумининг филиаллари бор. 327 нафар ёш ишчи олий ўқув юртларида, 184 нафари эса техникумларда ва 116 нафар ишчи ишчи-ёшлар мактабларида таҳсил оляпти.

Ишчи синфига қабул қилиш заводда ажойиб анъанага айланиб қолди.

Ҳар йили заводимизда кўрик-конкурс ўтказилмоқда. Буларда ёш электр пайвандчилар, фрезерчилар, токарларнинг маҳорати синалади. Меҳнатга кўникиш мактаби ёшларга келгусида техника тараққиёти йўлида дадил одимлашларига, энг замонавий техникани ишончли ўзлаштиришларига катта ёрдам беради.

ЭКСПЕРИМЕНТЧИЛАР

Электр пайванд шуъласи экспериментал цехни нур ва соялар масканига айлантириб юборган. Қўлига ключ ушлаган фантастик қоматлар. Улар худди эртаклардаги мўъжизалар яратадиган паҳлавонларга ўхшайди.

Дарвоқе, бугун уларнинг кайфияти яхши. Конструкторлардан бири қишлоқ хўжалиги машиналари кўргазмасидан қайтиб келиб, шундай деди: — Бизнинг машинага эътибор беришипти-ю. Қозоғистон, Эстония далаларида ҳам фойдаланиш мумкинлиги билан қизиқишди. Жуда кабинаси қулай экан, дейишди...

Экспериментчилар орасида собиқ механизаторлар ҳам бор. Улар эски тракторда ишлашнинг машаққатини яхши билишади. Янги яратилаётган машинага улар бутун қалб кўрларини бериб, маҳоратларини сарфлашяпти. Ҳар бирининг малакаси ғоят юқори. Масалан, Деҳқон Шомирзаев, Василий Коськов, Николай Степанин олтинчи разрядли слесарь. Анатолий Маркавиц зўр «тиш» чиқарувчи, Антонина Шверова юқори малакали электр пайвандчи. Агар керак бўлса, уларнинг ҳар бири токарлик, йиғувчилик, фрезерчилик ҳам қилишаверади.

Цехда «кўнгилсиз» кунлар ҳам бўлади. Бунда синов пайтида қандайдир узел ёки деталь бракка чиқарилади. Бу ерда муваффақиятсизликни худди оилада севимли фарзанд бетоб бўлиб қолгани сингари қабул қилишади. У пайтда газета мухбирининг цехга келмагани маъқул. Одамлар сукут сақлашади ёки бир хил жавоб беришади. Ягона, тўғри хулоса зўр машаққат билан изланади. Конструктор янги чизма олиб келади. Экспериментчи уни диққат билан ўрганади. Одатда, ишнинг технологиясини унинг ўзи қидиради, кейин таклиф этади.

— Агар мен сиз айтгандек қилсам кўпгина металл қириндига чиқиб кетади. Чиқиндиларсиз ҳам иш битириш мумкин.

Бошқа ғоялар ҳам туғилади.

— Бу ноёб материални биз қаердан оламиз. Бошқа бир материалдан фойдаланиб кўрсак қандай бўларкин?

Баъзида ишлаб чиқариш чиқиндилари ҳисобланган нарсалар иш бериб қолади.

Цех коллективи мана бир неча ойдирки, рационализаторлик бўйича мусобақада совринли ўринни эгаллаб келяпти. Андрей Ишченконинг изланувчанлигига ҳавас қилса арзийди. Бир куни у ишдан чиққан кескичлардан фойдаланиш ҳақида таклиф киритди. Ноёб асбобга иккинчи ҳаёт бахш этиш катта миқдордаги маблағни тежаш имконини берарди. Мутахассислар кўпгина эътирозлар билдиришди. Талай вақт ўтди. Лекин ишчи кесгич асбоб маълум ишловдан кейин худди янгисидек бўлишини исботлади.

Баъзида онглилик ҳақида гап борганда меҳнат тартибига виждонан амал қилиш, раҳбарлар фикрига тўла қўшилиш назарда тутилади. Экспериментчи ишчилар учун норма бўлиб қолган онглилик эса бундан бир баҳя юқори. Улар муносабатларни ёмонлаштириб қўйишдан қўрқмай, конструктор билан баҳслашишлари, синалган иш усулларидан бош тортиб, таваккал қилиб экспериментга қўл уришлари мумкин. Оқибатда бутун иш кунига режалаштирилган топшириқ икки-уч соатда бажарилади.

Бу цехдаги Бутуниттифоқ шанбалиги ҳамон эсда. Меҳнат байрамига ҳамма келди. Асосий ишлаб чиқаришга ёрдам бериш мақсадида трактор ўриндиқларини йиға бошлашди. Зўр бериб меҳнат қилиб, барча ўз нормасини тушликкача бажарди, лекин тарқаб кетишмади. Юқоридан берилган барча топшириқлар бажарилди.

Цех бошлиғи А. Ю. Мустафоев билан энг яхши ишчи коллективлари ҳақида сўз борганда, у кулиб шундай деди: Ажойиблари ҳам, ёмонлари ҳам йўқ. Ҳамма яхши ишлаяпти.

Афтидан бундай бўлмаса керак. Бошлиқ ниманидир айтмади. Кейинчалик батафсил гаплашамиз, деб кўнгилдан ўтказдик. Ҳа, шу кунги синовдан кейин кайфият ҳам кўнгилдагидек эмасди. Айрим узелларда нуқсонлар аниқланди. Дарҳол тузатишлар киритиш керак. Кўчага қоронғи тушди. Ишчилар ва конструкторлар эса, овқатланишни ва кечки дамни унутиб, трактор атрофида гимирсиб юришибди.

Электр пайванд учқунлари сўнди. Худди паҳлавонлар сингари кўринган сирли одамлар бироз чарчаган оддий одамлар бўлиб қолди. Лекин уларнинг афтидан самарали меҳнатдан кейин бўладиган зўр қониқиш ҳиссини пайқаш қийин эмасди.

Ушбу саҳифа материалларини А. ПУКЕМОВ тайёрлаган.
Ю. Игумнов фотолари.

«ПРАВДА» саҳифаларида

● ФРЕЛИМО партиясининг Раиси, Мозамбик Халқ Республикасининг Президенти С. М. Машел кеча Тошкентдан ватанига жўнаб кетди. Бугун «Правда» газетасида С. М. Машелнинг Совет Иттифоқига қилган расмий дўстона визити якунларига доир Совет— Мозамбик қўшма баёноти эълон қилинган.

● «Қурилиш бирлашмалари» — газетанинг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

● Мамлакатимиз ҳаётига доир «Янгиликлар панорамаси», навбатдаги «Ҳамдўстлик», «80-йиллар дунёси» саҳифалари, чет эллардан олинган телеграммалар, спорт хабарлари эълон қилинган.

ЙИЛЛИК ПЛАН— МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

МАЖБУРИЯТЛАР ИЗИДАН

Ленин ва Фрунзе районлари мусобақаси

ҚОЛОҚЛАРСИЗ ИШЛАЙЛИК

Шаҳар статистика бошқармасининг маълумотларига қараганда, Ленин райони саноати 1980 йилнинг ўн ойи планини маҳсулот реализацияси ҳажми бўйича 101,6 процент, Фрунзе райони 100,8 процент, ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича 100,6 ва 98,4 процент бажардилар, ишлаб чиқариш ҳажмининг умумий ўсиш суръати 107,3 ва 104,8 процентни ташкил этди.

Меҳнат унумдорлигини ўстириш планини Ленин райони 101,8 процент, Фрунзе райони 98,0 процент бажардилар; ўтган йилнинг шу даврига нисбатан меҳнат унумдорлигини ўстириш суръати 108,4 ва 101,9 процентни ташкил этди. Бунда Ленин районида ишлаб чиқариш ҳажми ўсишининг 100 процентига, Фрунзе районида 41,6 процентига меҳнат унумдорлигини юксалтириш орқали эришилди.

Мусобақадош районларда барча корхоналар маҳсулот реализацияси планини бажаришди. Районларда тўртта корхона ишлаб чиқариш ҳажми бўйича, учта корхона меҳнат унумдорлигини ўстириш бўйича топшириқни уддалай олмади.

Ленин райони корхоналари январь-октябрь ойларида маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқариш планини 101,3 процент, Фрунзе райони 98,8 процент адо этди. Маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқаришнинг ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ўсиши 3,5 ва 3,4 процентни ташкил этди.

Ленин районида ўтган ой планини олти цех, 15 участка, 26 бригада (373 ишчи), Фрунзе районида 39 цех, 27 участка, 120 бригада (429 ишчи) бажаролмади.

Қурилиш-монтаж ишлари тўққиз ойлик планини (марказлашган молиявий манбалар) Ленин райони 135 процент, Фрунзе райони 91 процент бажарди. Мусобақадош районларнинг қурувчилари январь-сентябрь ойларида турар жойни фойдаланишга топшириш топшириғини 47 ва 119 процент адо этдилар.

Тошкентликларнинг катта меҳнат ғалабаси — ўнинчи беш йиллик планни асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича бажарилишига Ленин ва Фрунзе районлари меҳнаткашлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Беш йилликнинг сўнгги йилининг ўн ойи мобайнида улар планга қўшимча 7 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилдилар. Мамлакат халқ хўжалиги улардан топшириққа қўшимча турли хил электр аппаратлар, олмос ва абразив буюмлар, қурилиш материаллари, дориворлар, тикувчилик буюмлари ва бошқа нарсаларни олишди. Қурилиш материаллари саноати министрлигининг тажриба-механика заводи, шаҳар йўл қурилиши ремонти асфальт-бетон заводи, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриёти, «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмаси, Модалар уйи, (Ленин райони) абразив буюмлари комбинати, экспериментал фурнитура- механика заводи (Фрунзе райони) ва бошқа корхоналар йилни яхши кўрсаткичлар билан якунлашяпти.

Мусобақадош районлар январь — октябрь ойлари мобайнида ишлаб чиқариш ҳажмининг анча ўсишини таъминлашди. Ленин районида бунга асосан фақат маҳнат унумдорлигини ўстириш эвазига эришилди. Бу ерда беш йиллик мобайнида бир ярим мингдан ортиқ янги техника, илғор технология бўйича тадбир ишлаб чиқаришга жорий этилди, бундан ташқари 11 минг рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилиши натижасида 30 миллион сўмликдан кўпроқ иқтисодий самара кўрилди.

Ленин райони меҳнаткашлари ўн ой мобайнида топшириққа қўшимча икки миллион сўмликдан кўпроқ ялпи маҳсулот ишлаб чиқаришди, унинг сифатини яхшилаш бўйича катта ишлар қилишди. Электрон-техника заводида, «Қизил тонг», «Средазэлектроаппарат» бирлашмаларида маҳсулот сифатини бошқаришнинг комплекс системаси жорий қилинди. Ҳозирги вақтда районда 142 буюм давлат Сифат белгиси билан тайёрланяпти. уларнинг ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажмидаги салмоғи 20,5 процентни ташкил этади. Ўн ой мобайнида районда 49,5 миллион сўмлик сифатнинг олий категориясидаги маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Фрунзеликлар бу борада бироз судралиб қолишяпти. Бу ерда сифатнинг олий категориясидаги маҳсулот атиги 8,2 процентни ташкил этади. Фахрли беш қиррали белгили буюмлар ишлаб чиқариш плани 54,2 процент бажарилди.

Фрунзе райони ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича ўн ойлик программани уддалай олмади. Январь — октябрь ойларида район саноати 5,3 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулотни бермади. Бу тўқимачилик комбинати, 1-пойафзал фабрикаси, пардозлаш трестининг қурилиш материаллари комбинати, «Главташкентстрой»нинг қурилишни лойиҳалаш бирлашмаси коллективлари қониқарсиз ишлаганлиги натижасидир.

Район меҳнат унумдорлиги соҳасида ортта қоляпти. Бу ерда «Қолоқларсиз ишлайлик!» шиори остидаги мусобақа яхши ташкил этилмаган. Акс ҳолда, 429 ишчи ишлаб чиқариш нормасини бажаролмаётганини қандай баҳолаш мумкин? Меҳнат интизоми ҳам оқсаяпти. Жумладан, январь — октябрь ойларида ўртача 2659 ишчи қарийб 18 минг марта прогул қилди. Айниқса, ёш тўқувчилар кўп прогул қилишяпти.

Ленин районида ишлаб чиқариш ҳажми бўйича планни 4 корхона — тепловоз ремонт ва вагон ремонт заводлари, «Ташхимсельмаш» заводи, «Учқун» бирлашмаси уддалай олмаяпти. Умуман бу корхоналар ўн ой мобайнида юз минглаб сўмлик ялпи маҳсулотни бермадилар.

Октябрь ойида «Ташхимсельмаш» заводида янги ротор насоси бўлган чанглагич пуркагич ишлаб чиқаришда анча илгарига силжиш бўлди. Машинасозларга технологик жараёнларни ўзлаштиришда «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ходимлари ёрдам беришди. Агрегат заводи ҳам кооперация йўли билан «Ташхимсельмаш»га айрим деталларни тайёрлаб берди. Натижада октябрь ойида 460 машина тайёрланди, шундан 30 таси планга қўшимча ишлаб чиқарилди. Лекин ўтган ойлардаги қолоқлик катта бўлганлиги сабабли, уни бартараф этиш анча мушкул. Йиллик топшириқни муваффақиятли адо этиш учун кўп куч ва ғайрат сарфлаш лозим.

Ҳар икки район ҳам кооперация бўйича маҳсулот етказиб бериш планини уддалашолмаяпти. Жумладан, Ленин райони маҳнаткашлари январь — сентябрь ойларида шерикларига 14,5 миллион сўмлик, Фрунзе райони корхоналари эса 10 миллион сўмлик маҳсулотни етказиб бермади. «Средазэлектроаппарат» бирлашмаси СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг қурилаётган корхоналарига ускуналар етказиб бериш топшириғини бажаролмаяпти. Биринчидан, бу ерда цех планни уддалаёлмаяпти. Иккинчидан, таъминот бўлими ишлари яхши йўлга қўйилмаган. Ортиш-тушириш ишлари механизациялаштирилмаган. Бунинг оқибатида тайёр буюмларни ўз вақтида жўнатиш, темир йўлдан келган хом ашё ва материалларни ўз вақтида қабул қилиб олиш имкони бўлмаяпти.

Ленин райони меҳнаткашлари маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқаришда илдамлик кўрсатишяпти. Рақиблари эса судралиб қоляпти. Тўққиз ой мобайнида фақат пластмасса буюмлари заводи 228 минг сўмлик, қурилиш материаллари экспериментал заводи 156 минг сўмлик маҳсулотни етказиб бермади.

Мусобақадош районларда кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш планининг бажарилиши кўнгилдагидек эмас. Жумладан, Ленин районида бу бораги топшириқ 78,5 процент, Фрунзе районида 74,5 процент бажарилди.

КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленумида Леонид Ильич Брежнев шундай деди. «Б» группаси соҳасининг тез юксалиши—бу биринчи даражали иқтисодий ва сиёсий вазифалардир, десак муболаға қилмаган бўламиз».

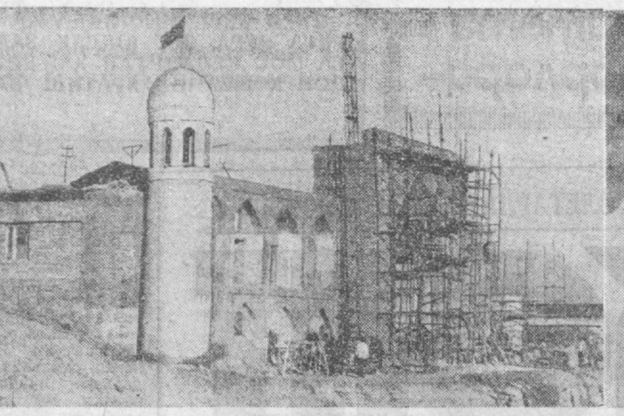

● МАДАНИЙ ЁДГОРЛИКЛАР—БОЙЛИГИМИЗ

МАЙДОННИНГ СИРЛИ ОЛАМИ

РЕПОРТАЖ

Бугун биз пойтахтимизнинг муҳим қурилиш объекти — Халқлар дўстлиги майдонида бўлдик. Шуниси қизиқки, бу ерда фақат бинокорлар ва электрчиларга, йўлсозлар ва ободонлаштирувчиларга, ҳатто кўҳна биноларни таъмирловчи реставраторларга ҳам дуч келдик.

Чиндан ҳам муҳташам кино-концерт залининг жануби-ғарбий томонида ўрта аср обидаси Абдул Қосим мадрасаси тикланяпти. Эрталабданоқ бу ерда иш қизғин. Таъмирловчи усталар орасида бухороликлар, хоразмликлар, андижонликлар, самарқандликлар бор. Улар тошкентликлар билан бир қаторда туриб меҳнат қилишяпти.

Қадимги замонларда ҳам Ўрта Осиёнинг бирор шаҳрида йирик бинолар қурилиши бошланса, барча қўшни шаҳарлардан билимдон меъморлар, қўли гул усталар таклиф этишларди. Мана бугун ҳам турли шаҳарлардан келган усталар ноёб бинони қайта тиклашга ҳисса қўшишяпти. Қўлни қўлга бериб ишлашяпти.

«Меъмор» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори Қ. А. Абдуллаев бинони қайта тиклашнинг бориши, қурилиш материаллари билан таъминланишини ҳар куни келиб кўради. Биз Қўрқмас Абдураимович билан суҳбатлашар эканмиз, усталардан бири унга мурожаат қилди:

— Меҳмонхона ходимларининг айтишича, бизнинг жой банд қилиш муддатимиз тугаганмиш.

— Уста, сиз ташвиш қилманг. Хабарим бор. Мен бугун эрталаб меҳмонхонага қўнғироқ қилдим. Муддатни узайтириб қўйишади, — деб жавоб қилди Қ. А. Абдуллаев ва бизга бунинг сабабини тушунтирди.

Бухоролик, самарқандлик, хоразмлик усталар ўтмиш обидаларини қайта тиклашда катта тажриба тўплашган. Уларнинг ана шу тажрибаси республикамиздаги, жумладан, Тошкентдаги ноёб биноларни таъмирлашда ғоят қўл келяпти. Бу ерда ҳам улар энг мураккаб ишларни бажаришяпти. Усталар бинонинг ташқи томонини қайта тиклаш ишлари тугаллангунга қадар Тошкентда қолишга ваъда беришди.

Ўтмишда Қорахон эшон, кейинроқ Маъдихон қози ва Абдул Қосим шайх номи билан аталган мадраса биноси айрим қадимги бинолар каби бахайбат эмас. Бироқ, ташқи кўринишдаги енгиллиги, пештоқ ва равоқларининг ўзига хос нафислиги, шинамлиги билан киши эътиборини тортади. Бу нафис гўзаллик бинонинг ўнг томонидаги гулдастаси, яъни минораси ва катта пештоқи тиклангач янада намоён бўлди. Уларни тиклашда уста Аброр Асроров бошлиқ бухороликлар меҳнат қилишди. Айниқса, Камол Отаев, Исмат Ашуров каби усталар маҳорат кўрсатишди. Ҳозир улар пештоқнинг энг юқори қисмида сўнгги ғиштларни қўйишяпти.

Биз бинонинг чап қанот гулдастаси ва шимолий деворини тиклаётган хоразмлик усталар И. Ражабов, Ж. Мадаминов, С. Матниёзовларнинг ишини кузатар эканмиз, ҳайрон бўлдик. Чунки чап қанот минораси аввалги ўрнидан анча сурилгандек кўринди.

— Бунда қандай сир бор?

— Ҳайрон бўлманг, усталар минорани асли ўрнида тиклашаяпти, — деди Қ. А. Абдуллаев ва бизни дарвозахона рўпарасига бошлади.

Дарҳақиқат, дарвозахона рўпарасида турган киши ўнг қанотнинг минорагача бўлган ҳозирги узунлиги, чап қанот билан тенг эканлигига иқрор бўлади. Унда нега илгари чап қанотнинг минорагача бўлган қисми калта бўлган? Наҳотки ўнлаб ажойиб биноларни қурган меъморлар бу номутаносибликни сезишмаган бўлса!...

Маълум бўлишича XX аср бошида Тошкентда бўлган кучли зилзила пайтида бино чап қанотининг бир қисми гулдастаси билан қулаб тушган. 1903 йилда уни қайта тиклашган. Лекин усталар бинони тўла-тўкис тиклашмаган экан. Улар чап қанотнинг бутун қолган жойида янги гулдаста кўтаришган экан, холос. Бунинг оқибатида бинонинг олд томонидаги икки қанотнинг мутаносиблиги йўқолган. Бизга сирли бўлиб туюлган нарса ҳам шу экан. Таъмирловчи усталар асримиз бошида йўл қўйилган хатоликни тузатишга киришиб тўғри йўл тутишган.

Бино равоқчаларининг панжаралари ҳам янгиланяпти. Сирланган панжаралар ясаш ва ўрнатишни андижонлик усталар бажаришяпти. Дарвозахонанинг асосий ўймакор эшигини самарқандлик усталар тайёрлаб беришяпти. Бинони тиклашдаги ишнинг жадаллигини ҳар куни бу ерда ўн мингта ғишт терилаётгани, икки тонна цемент сарфланаётганида ҳам билса бўлади. Ҳозиргача объектда 60 минг сўмликдан ортиқ иш бажарилди. Йил охиригача яна 15 минг сўмлик маблағни ўзлаштириш кўзда тутилган.

— Сизга яна бир сирни айтмоқчиман, — деди суҳбатимиз сўнггида Қ. А. Абдуллаев. — Эътибор беринг, сиртдан қараган кишига дарвозахона пастдек бўлиб кўринади. Аслида бино олдидаги майдон, яъни биз турган жой қалин тупроқ остида қолган. Бу жой бир ярим метр қалинликдаги тупроқ қатламидан тозалангач, бино асли кўринишига қайтди, дейиш мумкин.

Биз Халқлар дўстлиги проспекти орқали қайтар эканмиз, замондошларимиз қўли билан яратилган улкан кино-концерт зали ва ўтмиш меъморчилиги ёдгорлиги бўлган мадраса биносига яна бир назар солдик. Чиндан ҳам иккала бино бирбири билан ўзига хос уйғунлик касб этяпти. Икки бино оралиғида рангли — қуйиловчи фавворалар барпо қилинаётганини ҳисобга олсак, келажакда бу ерда сайр қилган киши ўзини сирли оламга кириб қолгандек ҳис этиши шубҳасиз.

М. МУРОДОВ.

СУРАТЛАРДА: қайта тикланаётган мадраса биноси; таъмирловчи усталар (чапдан— ўнгга) А. Солнҳов, Н. Охунжонов ва У. Қорабоев.

Назоратчилар ташаббуси

Ишлаб чиқаришда тозаликни текшириш жамоатчилик комиссияси Тошкент трактор заводидаги шестерналар ишлаб чиқариш цехига «яхши» баҳо қўйди. Эндиликда иш жойларида намунали тартиб-интизом ўрнатилган.

Ҳеч қаерда чанг ва ифлос жойни кўрмайсиз .Илгари станоклар олдида тўпланиб қоладиган металл парчалари уюми кўринмайди. Бунда халқ назоратчиларининг ёрдами катта бўлди.

Цех халқ контроли группасининг актив группалари коллектив ўртасида юксак меҳнат маданияти учун кураш ташаббускорлари бўлиб чиқдилар. Улар нонушуд ходимларни танқид қилувчи «Молния» деворий газетасини чиқара бошладилар. Назоратчилар ифлосланган участка билан нобудгарчиликка йўл қўйилган участкага бир хилда белги қўйдилар. Улар иш ўрнининг ёмон ташкил этилиши меҳнат унумдорлигининг ўсишига халақит бериши маблағ ва материалларнинг нобуд бўлишига олиб келиши тўғрисида тушунтириш ишлари олиб бордилар. Халқ контроли группасининг таклифига биноан маъмурият аниқланган камчиликларни бартараф этиш учун конкрет тадбирлар ишлаб чиқди. Мой ва эмульсия ерга тўкилиб кетмаслиги учун станокларга махсус янги металл поддонлар тайёрланди. Цехда металл чиқитларини йиғиштириб оладиган конвейер монтаж қилинди. Эндиликда барча металл чиқитлари яна қайта ишлаш учун ортиб жўнатилмоқда. Халқ назоратчилари цех биносини қишга тайёрлашга кўмаклашдилар. Бу ерда қўшимча равишда иситиш батареялари ўрнатилди. Дарвозалар автомат равишда ёпиладиган қилиб қўйилди, деразаларга ойналар солинди, ифлос ҳавони тортиб олувчи вентиляция монтаж қилинди.

(ЎзТАГ).

◆ **ҚИШ — СИНОВ ДАВРИ**

СУРЪАТ ВА СИФАТНИ ОШИРИБ

Ўзбекистон ССР саноат қурилиши министрлигига қарашли Тошкент мармар ишлаб чиқариш бирлашмасининг тошни қайта ишлаш заводи дарвозасидан ҳар куни шаҳримиз қурилишларига сайқалланган ранго-ранг мармар плиталар, темир-бетон плиталар ортилган машиналар кетма-кет йўл олиб турибди. Бугунги кунда шаҳримизнинг қайси бир биносига боқманг, улардаги жилвали мармар плиталар безакларини кўриб, кўзингиз қувонади. Корхонамиз коллективи ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш билан бирга, тошларни қайта ишлаш ва уларни кўплаб миқдорда қурилишларга етказиб бериш ҳажмини ҳам, меҳнат унумдорлигини ҳам оширди. Кейинги пайтларда корхонада тайёрланаётган мармар плиталар, бадиий юшинкор мармарлар сифати бирмунча яхшиланди.

Илгарилари тош қирқиш, йўниш, сайқал бериш каби машаққатли ишлар қўлда бажарилар эди. Беш йиллик мобайнида қўл меҳнатини механизация зиммасига юклаш ва ишлаб чиқариш маданиятини ошириш борасида катта тадбирлар амалга оширилди. Корхона маъмурияти партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг фаолияти ошганлиги туфайли ишчилар ўртасида меҳнат интизоми сезиларли даражада мустаҳкамланди, прогул ва меҳнат интизомини бузиш ҳоллари қисқарди.

Беш йилликка муваффақиятли якун ясаётган завод коллективи КПСС XXVI съезди шарафига социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, 1981 йил учун пухта замин тайёрламоқда. Корхонанинг қиш мавсумида бир меъёрда ишлашини таъминлаш учун белгиланган тадбирларнинг амалга оширилиши ҳам ана шу мақсадга хизмат қилмоқда. Йил бошиданоқ белгиланган аниқ тадбирлар муваффақиятли амалга оширилмоқда. Жумладан, цехлар биноси ремонтдан чиқарилди, водопровод тармоқлари, хўжалик ва маиший хизмат бинолари, ер ости йўллари ремонт қилинди, электр кучланиш хўжалигига қарашли бино ва ускуналарни жорий ремонт қилинди...

Шу билан бирга, хўжаликни тўла-тўкис қиш даврида ишлашга тайёрлашда айрим камчиликлар ҳам йўқ эмас. Баъзи цехларнинг биноларида ремонт ишлари ҳали нихоясига етказилгани йўқ. Ёғоч-тахта, металл, бўёқ каби қурилиш материалларининг ўз вақтида етказиб берилмаётганлиги бунга сабаб бўлмоқда.

Корхона маъмурияти, қишга тайёргарлик бўйича мутасадди кишилар қатори, халқ депутатлари ишлаб чиқаришнинг бир меъёрда ишлаши учун вақтни ғанимат билиб, тайёргарлик ишларини ўз назоратларида олиб боришмоқда. Қишга пухта тайёргарлик, корхонанинг бир меъёрда ишлаши — шаҳримизда бунёд этилаётган янги-янги биноларга кўплаб мармар плиталар етказиб бериш ва биноларни белгиланган муддатда фойдаланишга топшириш демакдир. Буни яхши тушунган коллективимиз аъзолари кун сайин иш суръати ва сифатини оширмоқдалар.

М. ШАРИФХЎЖАЕВ,
Тошкент мармар ишлаб чиқариш бирлашмаси тошни қайта ишлаш заводи электр монтёри, Собир Раҳимов район Совети депутати.

Мавлуда Миразизова ўн икки йилдан бери «Тошнент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмасининг 5-цехида сайқалловчи бўлиб ишлаб келади. У бир беш йилликда икки беш йиллик планини бажариш ташаббусига қўшилиб меҳнат қилмоқда. Бу ишчан аёл смена топшириқларини мунтазам равишда ортиғи билан адо этиб, ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда.

СУРАТДА: М. Миразизова.

Ҳ. Мирзакаримов фотолари.

МАЛАКА ОШИРИШДИ

Тошкентдаги пазандачилик ўрта ҳунар-техника билим юртида савдо ва умумий овқатланиш корхоналари ходимларининг малакасини ошириш бўйича республика курсларини навбатдаги битириш маросими бўлди.

Ўзбекистон ресторанлари, ошхоналари, кафеларининг 150 дан ортиқ ходими икки ой мобайнида замонавий ошхона ускуналари ва универсал магазинларда савдонинг ўз-ўзига хизмат қилиш усулини ташкил этиш, меҳнат кўникмасини такомиллаштириш, таомларни сифатли ва кўркам тайёрлаш юзасидан малака оширдилар.

Бу курсларнинг коллективлари республика савдо министрлигининг бир неча марта фахрий ёрлиқлари билан тақдирланган. Бундан ташқари Иссиқкўл ва Қора денгизда жойлашган пансионат ва дам олиш уйларининг маъмуриятлари малакали мутахассислар тайёрлаб берганлиги учун бу коллективга миннатдорчилик изҳор қилмоқдалар.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ШАХТЁРЛАР БАЙРАМИ

ХАНОЙ. Социалистик Вьетнам кончилари ватан кўмир чиқариш саноатини ривожлантириш тарихидаги шонли сана — республикада Хонгай кўмир бирлашмаси ташкил этилганлигининг чорак асрлик юбилейини тантанали нишонладилар. Бу бирлашмага Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилган олтита энг катта кўмир шахтаси ва разрези, 40 тадан ортиқ саралаш фабрикаси, транспорт корхоналари, ремонт заводлари ва кўмир портлари киради. Бу тармоқда неча ўн минглаб кончилар меҳнат қилмоқдалар.

Бирлашманинг ривожланиш тарихи, деди юбилей муносабати билан ўтказилган тантанали митингда ВСР энергетика ва кўмир чиқариш саноати министри Нгуен Тян, — Совет Иттифоқи билан Вьетнам ўртасидаги самарали ҳамкорликнинг яққол намунасидир.

Аҳволни яхшилаш йўлида

ДЕҲЛИ. Гражданн таъминоти министри В. Ч. Шукла парламент юқори палатасида сўзлаган нутқида бундай деди: энг зарур молларни ижтимоий тақсимлаш системасини мустаҳкамлаш — Ҳиндистон ҳукуматининг биринчи галдаги вазифаларидан биридир. Ҳозирги вақтда мамлакатда 275 мингта давлат магазини бўлиб, бу магазинларда дон, ун, қанд-шакар, ўсимлик мойи, керосин, газлама ва совун қатъий нархларда сотилмоқда. Яқин беш йил ичида бундай магазинлар сонини 350 мингтага етказиш мўлжалланмоқда. Ҳиндистон маъмурлари нарх-навони барқарорлаштириш, озиқ-овқат маҳсулотларини яшираётган шахсларнинг, чайқовчиларнинг ва «қора бозор» чайқовчилари ва муттаҳамларининг фаолиятини чеклаш мақсадида, деди министр, харидоргир молларни кўтара савдо қилиш устидан давлат назоратини ўрнатиш ниятидадир.

Ҳукумат шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг аҳволини яхшилашга қаратилган хил-ма-хил чораларни кўрмоқда. Шу муносабат билан, деди В. Ч. Шукла, жумладан бултур мамлакатнинг катта районларини қамраб олган кучли қурғоқчилик оқибатлари билан кураш олиб бормоқ учун қишлоқ меҳнаткашларига кўплаб маблағ ажратилди.

Министр оммани кооператив ҳаракатига янада активроқ жалб қилишга даъват этди. Кооператив ҳаракати ҳинд халқи фаровонлигини юксалтиришнинг муҳим воситасидир. Мустақиллик йиллари мобайнида кооператив ҳаракатини ривожлантириш соҳасида кўп иш қилинди. Ҳозир мамлакатда 300 мингдан кўпроқ турли кооператив жамиятлари — истеъмол, кредит, тайёрлаш, уй-жой ва транспорт кооператив жамиятлари ишлаб турибди. Ўн миллионлаб киши, аввало Ҳиндистон аҳолисининг қарийб 80 процентини ташкил этувчи қишлоқ аҳолиси, деди пировардида В. Ч. Шукла, ана шу кооперативларнинг хизматларидан фойдаланмоқда.

ЮКСАК АКТИВЛИК

БУДАПЕШТ. ВХР касаба союз ташкилотларида ҳисобот-сайлов кампанияси тугади, бу кампания Венгрия касаба союзларининг бўлажак XXVI съездига тайёгарликнинг муҳим босқичларидан бири бўлди. У меҳнаткашларнинг юксак активлигини, уларнинг ривожланган социалистик жамият вазифаларини муваффақиятли ҳал этишдан астойдил манфаатдорлигини намойиш қилди, деди Умумвенгрия касаба союзлари кенгашининг секретари Д. Вириэлаи ТАСС мухбирига.

Корхона ва муассасалардаги ҳисобот-сайлов йиғилишларида мамлакат касаба союзларининг фаолияти янада самарали ва аниқ мақсадни кўзлайдиган бўлиб қолганлиги якдиллик билан қайд этилди.

НАРХ-НАВО ОШМОҚДА

ОТТАВА. Канадада нарх-наво ошиб бормоқда. Мамлакат статистика бюросининг маълумотларига кўра, октябрь ойида пулнинг қадрсизланиш суръатлари 10,9 процентга етди. Бу— кейинги, 5 йил ичидаги энг юқори даражадир. Бензин, суюқ ёқилғи ва табиий газ нархи кескин кўтарилди. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ёнилғи нархи қарийб 19 процент ошди. Озиқ-овқат маҳсулотлари ҳам қимматлашди. Ҳозирги вақтда Канаданинг Монреаль, Торонто сингари йирик шаҳарлари аҳолиси озиқ-овқат маҳсулотлари учун бултургидан 15,1 процент кўп ҳақ тўламоқда.

Парламентдаги оппозициячи вакиллари канадалик камбағалларга ёрдам бериш учун зудлик билан чоралар кўришни ҳукуматдан талаб қилдилар, чунки улар пулнинг қадрсизланиши натижасида энг кўп азоб чекмоқдалар. Яқин ойларда канадаликларнинг иқтисодий аҳволи янада ёмонлашади: либераллар ҳукуматининг бюджетида ёнилғи нархини янада ошириш кўзда тутилганлиги аҳолининг турмуш даражаси янада кескин пасайишига олиб боради, деди федерал парламент жамоалар палатасида сўзга чиққан янги демократик партиянинг вакили Б. Рэй.

ГАЗЕТХОН ИЛҲОМЛАРИ

ИЗЛАНИШ ЙЎЛИДА

Бухоролик ёш шоир Юсуф Жумаевнинг номи кўпчиликка маълум эмас. Унинг тўнғич машқларида ҳали ғализ сатрлар, хийла жўн ифодалар ҳам бор. Бироқ унда ҳақиқий шоирга хос бўлган жиддий фазилат мавжуд. Юсуф жаҳон ташвишини ўйлаб, ҳаяжонга тушади. Бироқ бу ҳаяжон шунчаки чираниб айтилган туйғулар эмас. Улар шоир қалбидан отилиб чиқади: У замон юкини дадил кўтаргиси келади.

Ўйлайманки, Юсуф Жумаев ижодга катта масъулият билан ёндошса, келгусида ундан яхши асарлар кутса бўлади.

Ў. ҲОШИМОВ.

БАЖАРИЛМАГАН ФАРМОН

Абдуллатиф сўйлар беомон:
«У ўлмаган, ҳолимиз хароб.
Китобларин ёқинг шу замон,
Улуғбекдир ҳар битта китоб».
— Шоҳим, ёқдик!
— Бир назар солинг,
У ўлмаган, ҳали барҳаёт.
Шогирдларин бошини олинг,
Улуғбекдир ҳар бири, ҳайҳот!

— Бажарилди «муқаддас» фармон,
Қилич берди уларга оғу.
— Йўқ, ўлмаган, қаранглар осмон—
Осмон эмас, Улуғбекдир у.
Юлдузларни ўрганар ҳамон,
Жаллод! Қулат ёйдан ўқ отиб.
...Осмон эса мағрур, беармон,
Ахир уни бўлмас йўқотиб.

ҚИЗИҚАРЛИ СУҲБАТЛАР

Тўқимачилик комбинатининг ишчилари ҳар ҳафтада икки марта маданият саройига келиб, лекторларнинг қизиқарли чиқишларини тинглайдилар. Ижтимоий-сиёсий ўқувлар «Беш йилликнинг сўнгги йилига— зарбдор якун» шиори остида ўтмоқда.

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига бағишлаб маданият саройида қатор тантаналар уюштирилади.

Яқинда «Ровесница» қизлар клубида «Сенинг номинг билан, ўртоқ» учрашуви бўлиб ўтди.

Эртага маданият саройининг «Ёшлик» клубида «Юрак ҳарорати— одамларга» номли ҳикоя-кеча ўтказилади. Унда комбинатнинг меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари ҳаёт йўли тўғрисида қизиқарли суҳбатлар бўлади.

ЖУРЪАТ

Алпомиш журъати менда бўлганда,
Алпомиш сингари бўлардим ботир.
Машрабнинг журъати менда бўлганда
Бўлардим, шубҳасиз, Машрабдек шоир.
Журъат боис бўлиб мард таратар шон,
Журъат осмонни забт этмоққа қодир.
Бежуръатдан асло чиқмас қаҳрамон,
Бежуръатдан асло чиқмайди шоир!

⁂

Донишманд борар эди, нимжон қўлида асо,
Кимдир чиқиб олдидан ушлади этагини.
«Кимсан ўғлим» деди чол, ҳайрон қолиб шу асно,
Ул зот номини айтиб, сўйлади тилагини.
— Мен танидим жаҳонни, айласангиз имтиҳон.
— Хўш, қайси элдандирсан, сўйла уйдан рўйи-рост.
Чолнинг этагин ўпиб йигит айлади баён:
— Отахон, мен элимнинг номин биламан, холос.
— Йўқса, сўйла юртингнинг қўшиғи, достонидан,
— Улуғвор зот, уларни тингламадим ҳеч қачон.
— Гапир, она халқингнинг удуми, армонидан
— Билмасман удумларин, билмасман недир армон.
— Аждодингни танитгил, огоҳ айла шонидан
— Мен учун аён эмас боболарим номи ҳам...
Донишманд титрар экан ғазаби туғёнидан,
Дер: «аввало ўзингни таниб кел, шўрлик болам».

Юсуф ЖУМАЕВ.

Юксалиш кўзгуси

БУГУН

СССР халқлари дўстлиги музейининг ижодкор коллективи партиямизнинг бўлажак XXVI ва республика Компартиясининг XX съездларига бағишлаб катта юксалиш кўргазмасини тайёрлашга киришди.

Маданият даргоҳининг ходимлари ана шу кўргазмада мамлакатимиз халқларининг улуғвор ва қудратли дўстлигини тараннум этиш мақсадида жуда кўп воқеалар ва маълумотларни қамраб оладилар. Бунинг учун қардош республикаларга командировкалар ўтказиш мўлжалланяпти. Ходимлар РСФСР, Украина, Озарбайжон ва бошқа ўлкаларда бўлиб, қимматли маълумотларни тўплайдилар.

Бўлажак кўргазма ўзининг кенг мазмуни ва моҳияти билан улуғвор ўнинчи беш йилликда мамлакатимизда ва республикамизда рўй берган буюк ўзгаришлар, халқ хўжалигининг тараққиёти, айниқса, пахтачиликда эришилган мислсиз муваффақиятлар ҳақида ранг-баранг маълумотлар, диаграммалар, суратлар, текстлардан иборат бўлади.

Йирик фотолавҳаларда Сирдарё ГРЭСининг қурилиши, Тошкент метросининг бунёд қилиниши тараннум этилади. Айниқса Россиянинг Ноқоратупроқ ўлкасида меҳнат қилаётган республикамиз баҳодирларининг ҳаёти тасвирланадиган суратлар қардошлигимиз алоқаларидан кенг гувоҳлик беради.

Кўргазманинг барча экспонатлари 500 тадан ошади.

Тошкент хореография билим юрти рақс санъати учун ёш кадрлар тарбиялаб бераётган илм даргоҳидир. Билим юртини битирган истеъдодли ёшлар бугунги кунда республикамизнинг ўнлаб санъат даргоҳларида муваффақиятли ишлаб келяптилар.

СУРАТДА: бир группа раққосалар репетиция пайтида.

М. Нуриддинов фотоси.

• Қизлар дафтаридан

ЎЙИНЧОҚ ШАҲАР

Укам бир ўйинчоқ шаҳар қурибди,
Уйлари саройдек, кўчалари кенг.
Тепасида қуёш кулиб турибди,
Одамлари қувноқ, одамлари тенг.
Унда қувноқ яшар қора қўғирчоқ,
Турли-туман гуллар, кичик кабутар.
Укам шаҳар қурган, одамлари—биз,
Бутун дунё шундай шаҳарни кутар.
Дўстликдан, меҳнатдан ва муҳаббатдан
Яралган бу ерда тинч, ширин ҳаёт.
Фақат бу ҳаётга шикаст етказма
Фақат бу шаҳарни бузма, Одамзод!

Кавсар ТУРДИЕВА.

БОЛАЛИК ХОТИРАСИ

Шабнамлар шуълада ялтирар,
Ялтираб кетади ҳисларим.
Мовий кўк сўнгида қуёшни
Уфқлар кутади қизариб.
Капалак учади, капалак,
Туйғумга ўхшайди қаноти.
Ногаҳон сукутни титратиб,
Кишнайди қўшнимнинг оқ оти.
Зилол сув оқади арикда,
Уйларим сув билан оқади.
Дугонам қизғалдоқ баргидан,
Сочига попукча тақади.
Бир ширин туш кўрдим шекилли...

⁂

Менга ҳадя этма шодликлар майли,
Майли иқболимни этмагин таъмин.
Фақат мен йиғласам субҳидам пайти,
Сен менинг туйғумни таҳқир этмагин.
Дунё тор кўринса кўзимга ногоҳ,
Недандир йиғласам бўғилиб, якка.
Ташласанг бўлгани бир ҳамдард нигоҳ,
Бу нигоҳ етказар бошимни кўкка.
Шунда мен пойингга сажда қиларман,
Дунёда ўзингни якто биларман.

Саодат ДОНАБОЕВА.

ТАҚДИР КЎЧАЛАРИ

(ҲИКОЯ)

Акмал уйидан кетди. Бутунлай кетди. Ўйлаб қараса, аллақачон шундай қилиши керак экан. Нимани кутиб юрди? Нимага умид боғлади? Уч яшар қизчасини ўйладими? Начора, бола катта бўлса отасини топиб олар. Тушунар, нима бўлгандаям.

У меҳмонхонага келганида ярим кеча бўлиб қолган эди. Стол ортида мудраб ўтирган администратор бошини кўтариб. «жой йўқ» деди-ю, яна мудрашга тушди.

«Ажаб бўпти! деб ўйлади Акмал ғижиниб,— битта йигирма бешталик қистирсам, мана жой деб топиб берасану, пулим йўқ, начора». Умуман, пул деган нарсани ўйлаб топганга минг лаънат. Уларнинг ҳаётини пул бузди. Бугун ҳам Дилбар пул туфайли жанжал кўтарди. «Олган маошинг битта кўйлакка етмайди», деди, «ношуд» деди, «гадойвачча» деди.

Акмал меҳмонхона вестибюлида бир зум гарангсиб турди. Ўзига ўзининг ғаши келди. Қизиқ, ўз шаҳрида ўзи жой тополмаса! Меҳмонхона излаб юрса. Бир кўнгли ишхонасига боргиси келди-ю, фикридан қайтди. Бир вақтлар шунақа пайтда ишхонасига бориб диванда ётиб юрарди. Дилбар директорга шикоят қилавериб бу имкониятни ҳам йўққа чиқарди.

Акмал меҳмонхона эшигини ғийқиллатиб ташқари чиқди. Аллақачон чилла кирган, совуқ шамол эсар, яланғоч шохларда гувиллarди: кўк юзидаги қоп-қора ва пастак булутлар қайгадир ошиқади. У хаёл дарёсига ботиб, оёқларини судраб боратуриб, хотинининг эртага ишхонада гаплашамиз деган сўзларини эслади.

Демак, эртага ҳам тинчлик йўқ. Тағин хотини директорнинг олдига боради. Директор яна Акмални сиқувга олади. Акмал директор ҳар гал айтадиган гапни эслаб мийиғида кулиб қўйди. «Хотин-қизлар масаласи чирсиллаб турган масала. Эҳтиёт бўлинг, дейди. Бир куни Акмал чидаб туролмади. «Хотиним пул учун тўполон қиляпти. Ўзингиз биласиз, мен бир юз ўттиз сўм маош оламан, хотинимга етмаяпти», деди. Директор шунда ҳам ўз сўзини қайтарди: «Педагогсиз, хотинни тарбиялаш сизнинг ишингиз».

Акмал қори қотиб қатқалоқ бўлиб қолган йўлдан бораркан, яна ичида кулди. Илгари хотинлар отамникига кетаман, деб қўрқитарди. Ҳозир уйини бўшатиб қўй деб дўқ қилади.

Кел, ана ола қолсин ўша дўзах азобига айланган уйини!

«Хато қилдим, — деб ўйлади Акмал уф тортиб. — Бошида хато қилдим».

Акмал ота-онасидан ёш қолган, ёлғиз аммасидан бўлак ҳеч кими йўқ эди. Шу Дилбар билан ўзи танишди, ўзи кўнгил қўйди. Фақат аммаси қарши бўлди. «Таг-зотини суриштириб кўрдим, болам,— деди ўшанда аммаси. — Отаси даллол, онаси сотувчи экан, синашга икки кило оқ қанд олсам, йигирма тийинлигини уриб қолипти. Сенинг тенгинг эмас».

Акмал кўнмади. «Эскича гапларни қўйинг», деди.

Мана «янгича» бўлиб топган оқибати! Аммасининг гапи рост чиқди. Дилбар унга тегиб олишни кутиб турган экан. Чилласи чиқмасдан аммани жодугар, деб чақирди. Акмалнинг оти «гадойвачча» бўлди. Акмал минг ёққа югуриб квартира олди. Алоҳида бўлсак тинчирмиз деб ўйлаганди. Баттар бўлди.

Бугунги жанжал айниқса ошиб тушди. Яна пул жанжали, яна ҳақорат. Дилбар аллақанақа Баҳромни гапирди. Баҳромга тегсам тиллага беланиб юрардим деди. Демак аллақанақа Баҳром бор. Бўлган. Демак...

Акмал жаҳл билан қўл силтади. Атрофга аланглади. Шохлари яланғочланиб қолган аллақандай тол тагига келиб қолганди. Ҳа, эслади. Бу— «ўзининг» толи. Болалигида шу тол шохидан ҳуштак ясаган. Шу толдан томга осилиб чиқиб варрак учирган.

У томоғига тиқилган нлиқ ёшни қайтариб секин борди-да, пастак яшил эшикни тақиллатди. Узоқ тақиллатди. Бир маҳал аммасининг паст, ҳуркак товуши эшитилди:

— Ки-им?..

— Мен, амма, менман,— деди Акмал энтикиб.

— Вой болам, сенмисан?— Аммаси шапир-шупур қилиб занжирни туширди-да, Акмални қучоқлади. Пешонасидан ўпаётганида Акмалнинг димоғига қандайдир қадрдон пиёздоғ ҳиди урилди.

— Вой, кирақол болам!— аммаси оқсоқлана-оқсоқлана йўл бошлади. Акмал таниш уйга кирди. Токчаларда таниш идишлар, бурчакда таниш чўян печка...

Аммаси печка устига чойнакни қўяркан, унга хавотирланиб қараб қўйди:

— Боланг тузукми?

Акмал тушунди. Аммаси, хотинининг билан урушдингми, демоқчи бўлди-ю, сўрамади.

Акмал қўл силтади:

— Қўйинг, ўзиниям, боласиниям...

— Вой-вой-вой! Жинни бўлдингми? — Аммаси илдам келиб унинг олдига чўккалади.— Эсингни йиғ болам!..

— Эсимни энди йиғдим. — Акмал уф тортди. — Тўғри айтган экансиз, амма. Дилбарнинг қони қайнаб қўшилмас экан бизга. Унинг танида қон эмас, пул айланади... Рост айтган экансиз. Хотин шунақа бўлса, хотинсиз ўтаман дунёдан...

Аммаси бир зум унга тикилиб қолди. Унинг оппоқ сочларида, чарчоқ кўзларида аллақандай мунг бор эди.

— Хотин олиш осон, қўйиш ҳам қийинмас, — деди анчадан кейин. — Аммо болага ота бўлиш мушкул. Болангни ўйлагин, болам. Нима қиласан, пешонанг-да! Бир болангни тирик етим қиласанми?..

Акмал ҳайрон бўлиб қолди. Бир маҳал Дилбарни олишига тиш-тирноғи билан қарши турган аммаси шуми? Шу қизга уйлансанг бетингга қарамайман деган аммаси шуми? Ўшанда у тўғри айтган экан-ку. Наҳот ҳозир ҳам ҳақли бўлса. Наҳот ҳозир ҳам охирини ўйлаб гапираётган бўлса.

Акмал бу саволларга жавоб тополмас, токчадаги эски бичимли соат эса унинг мушкул дақиқаларини битта-битталаб санар эди.

Ўтан САДИРОВ.

МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

Пойтахт областининг Оржоникидзе районидаги физиклар маданият уйида Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейининг кўчма кўргазмаси ташкил этилди.

Кўргазмада жаҳон рассомлари, рус совет ва классик ҳамда ўзбек рассомларининг қирқдан ошиқ асарлари қўйилган. Кўргазма экспонатлари ҳар ойда янгиланиб турилади.

⁂

Шаҳримиздаги «Искра» кинотеатрида ҳужжатли фильмлар куни ўтказилди.

Кино мухлислари шу ой давомида «Оддий болалар», «Иллюзия ёки циркда 30 минут», «Июнь», «Михаил Таль 20 йилдан кейин» каби ҳужжатли фильмларни кўра оладилар.

⁂

«Илҳом» клубида ёш рассомлар ижодий уюшмасининг навбатдаги машғулоти бўлиб ўтди. 50 дан ошиқ ёш рассомни ўз сафига жамлаган ана шу уюшма ҳар ойда икки марта машғулот ўтказиб, унда тасвирий санъат усталарининг асарлари намойиш қилиниб, муҳокамага қўйилади.

ТОШКЕНТЛИК РАССОМ КЎРГАЗМАСИ

Ставрополда Ўзбекистон халқ рассоми В. Евенко асарлари кўргазмаси муваффақият билан ўтди. Кўргазмага чет мамлакатлар: Англия, Швеция, Италия, Бельгия, Ҳиндистон, АҚШдан олинган таассуротлар асосида яратилган репортаж усулидаги асарлар қўйилган.

Томошабинлар «Лондоннинг туманли манзараси», «Вақт ўтиб, замон ўзгармоқда», «Бомбейдаги кирхона», «Сингапур» деган мавзудаги график асарларга юксак баҳо бердилар. Рассомнинг «Америкача эркинлик» туркумидаги асарлари тўғрисида томошабинлар кўплаб тўлқинлантирувчи фикр-мулоҳазаларни ёзиб қолдирдилар. Венгрияни фашист босқинчиларидан озод қилишда иштирок этган тошкентлик рассом В. Евенко яна яқинда Венгриянинг шаҳар ва қишлоқларида бўлди. Рассом Венгрия мавзуси туркумида яратган асарлари ставрополликларга манзур бўлди. Журналист рассомнинг йўл альбоми қардош мамлакатнинг бугунги куни тўғрисидаги репортажи ҳам бўлди.

(ЎзТАГ).

БЕОМОН ТАНҚИД

(ҲАЖВИЯ)

Шоқосим хонасида хаёл суриб ўтирарди. Бугун корхонанинг очиқ мажлиси бўлади. У шу бугун айтадиган гапларини хаёлан режалаб олди. Биринчидан, залнинг энг олдинги қаторига бориб ўтиради. Директор сўзини тугатгач, минбарга чиқади-да, камчиликларни бирин-кетин беаёв, беомон очиб ташлайди. У президиумга эмас, мажлис аҳлига қараб гапиради.

— Ўртоқлар, ҳозир директоримиз бизга ҳамма ишлар сип-силлиқ кетаётганлигини айтдилар. Аслини олганда, умуман тескари фактларга тўқнаш келамиз. «Ошхонамизда сифатли таомлар тайёрланар» эмиш. Ёлғон, овқат сифатсиз, гўшти тишни синдиради. Ҳар куни ачимсиқ қарам шўрва тайёрланади. Агар бир хил овқатни бир ой тайёрласам, мен ҳам аллақачонлар машҳур шефповар бўлардим, ахир. Ҳўл мевалар эса умуман йўқ. «Кутубхона тўла китоб» эмиш. Китоб қаёқда. Эски журналлардан бошқа ҳеч бало йўқ. «Клубимизда бадиий ҳаваскорлар кўп» эмиш. Албатта, артист-хонанда л а р и миз кўп, албатта. Улар директоримизнинг зиёфатларидан бери келмаганлиги сабабли корхонамизда йил бўйи битта концерт қўйилди, холос. «Меҳнат интизоми юқори савияда» дейдилар. Қанақанги юқори савияда бўлсин! Директорнинг ўзи ойда бир-икки кўриниш беради, холос. Балиқ бошидан сасийди, деганлари шу-да!

У сўзини тугатиб жойига ўтирганида, залда қарсак садолари янграйди. Мажлис тугагач, директор уни четга чақириб:

— Ҳурматли ўртоқ Жалолов, менинг кўзим кўр экан, беомон танқид кўзимни мошдек очди. Раҳмат сизга, раҳмат, — дейди-ю, қўлимни дўстона сиқиб қўяди.

Шу пайт телефон жиринглаб қолди. Трубкани кўтарса, директорнинг секретари.

— Ўртоқ Жалолов, ўн минутдан кейин мажлис бошланади, бўлимдагиларга айтиб қўйинг, — деди.

— Хўп бўлади Светочка, — деди Шоқосим ўрнидан туриб.

Зум ўтмай йўлкага чиқди. Залнинг энг охирги қаторига бориб ўтирди. Бутун мажлис давомида чурқ этмай ўтирди. Ахир бугун бир марта директорнинг пўстагини қоқиб, беомон танқид қилди-ку. Бўлди-да! Инсоф ҳам керак, ахир. Атрофдагилар нима деб ўйлаши мумкин. Ҳурматли директор-чи?

Равшан ИБРОҲИМОВ.

⁂

Бир умр ёдда тут, сен севсанг агар
Тақдир орамизга соларкан фироқ,
Бу ажиб онларни унутиб дилбар,
Дема кўздан йироқ, кўнгилдан йироқ!

Келар ҳижрон ўтиб, учрашув чоғи.
Сен вафо қилмасанг ваъдангга бироқ,
У пайт ишваларинг мен учун оғу,
Деяман: кўзга яқин, кўнгилдан йироқ!

Йўлдош ПАРДАЕВ.

ТОЛ ХИВИЧ

Бир болакай уни кун бўйи
От-от қилиб ўйнаб, сўнг отди.
Замин узра баҳорнинг куйи —
Ҳаётига умид уйғотди.
Даст митилди қуёшга томон,
Ишқ розини тупроққа айтиб.
Курашлардан ҳайиқмай, омон —
Баҳорини топди у қайтиб!

Абдулла ТУРДИЕВ.

ТЎРҒАЙ

Чўл кўксини макон этди у,
Қуёшга беролди бардош.
Мадҳин завқ-ла куйлаб юрди у,
Еллар билан бўлолди сирдош.
Гул, гиёҳсиз дўзах бўлса ҳам,
Шунда кутди иқбол тонгини.
Жаннатлардан кўрмай уни кам,
Бахш айлади жисму жонини.
Тан бергум қуш, ўша миттига,
Шунчалар зўр меҳри юртига...

Қаландар СУЮНОВ.

ШУДГОР ДАЛАЛАР...

(МАНЗАРА)

Куз. Пахтаси олинган ерлар —
Бағрин тилар трактор титраб.
Баҳори йўқ хув хас ранг қирлар,
Боқар уфққа елкасин тираб.
Ҳамёнини йўқотган момо —
Каби ҳайрон шудгор далалар.
Ҳашар тугаб, шудгор бошланиб,
Мактабига шошар болалар.

ҲИЖРОН

Осмон—йироқ, Ер эса —қаттиқ,
Сенда бўлса йўқ зарра шафқат,
Юрагимни солар ларзага
Ҳижрон деган ёввойи қудрат.
Қалбим аро сиғмаган соғинч
Кипригимдан кетар думалаб.
Мен ҳижрондан қасос оламан
Соғинчларим билан савалаб...

Олқор ДАМИН.

Беш йилликнинг якунловчи йилида қурувчилар Ўзбекистон пойтахти аҳолисига ажойиб тухфа ҳозирладилар — республика пионерлар саройининг янги биноси фойдаланишга топширилди.

Олти ярим мингдан ортиқ пионер ва ўқувчилар янги бинода «уй тўйи» ўтказдилар. Зарурий жиҳозлар ва асбоб-анжомлар билан таъминланган кенг, ёруғ хоналарда болалар ўзлари севган машғулот билан шуғулланадилар. Бу ерда ҳозир 240 тўгарак ишлаб турибди.

СУРАТДА: бу болалар қадимий миллий музика асбоби бўлган доирада чалиш сирларини ўрганяптилар.

В. Миленький ва Ф. Қурбонбоев фотоси. (ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Ш. МАХКАМОВ, Н. ТОЖИЕВ: Яқинда бизлар СССР Куролли Кучлари сафидан запасга бўшатилдик. Айтингчи, армия сафидан бўшаган бизга ўхшаш ёшлар узлуксиз иш стажлари сақланиши учун қанча муддат мобайнида ишга киришлари керак?

Жавоб: СССР Куролли Кучлари сафида хизмат вақти умумий иш стажига қўшилади. Армия сафида ўз хизмат бурчини ўтаган шахсларнинг узлуксиз иш стажи қуйидаги ҳолларда: яъни улар армия сафидан бўшаганларидан сўнг уч ой муддатдан ошмаган вақт мобайнида ишга кирсалар, уларнинг узлуксиз иш стажи сақланиб қолади. Бунда уларнинг армия сафидан бўшаб истиқомат қиладиган жойларига келаётган вақти учун сарфлаган кунлари бу ҳисобга кирмайди. Худди ана шундай тартиб армияга қадар ҳеч қаерда иншбай асосида ишламаган шахсларнинг иш стажини ҳисоблашга ҳам жорий қилинади.

⁂

С. ТУРОБОВ: Ҳозирги пайтда марказий матбуот саҳифаларида «ИЛ—86» аэробуси ҳақида кўп ёзиляпти. Шундай ҳаво лайнерларининг республикамиз пойтахти Тошкент шаҳрига учиши кўзда тутиляптими?

Жавоб: «ИЛ— 86» аэробусининг дастлабки маршрутларидан бирини Москва шаҳридан бизнинг жонажон Тошкентимизга қатновини йўлга қўйиш ҳам кўзда тутиляпти. Ҳозирги пайтда Тошкент аэропортида «ИЛ — 86» самолётини қабул қилиб олиш ва унга хизмат кўрсатиш юзасидан тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Шуни айтиш кераки, 350 нафар пассажир «ИЛ—86» аэробусида Тошкентдан Москвагача бўлган масофани 3,5 —4 соат ичида босиб ўтади.

⁂

М. МУҲАМЕДОВА: Тошкент шаҳрида «Фестиваль» кинотеатри қурилиши ҳақида эшитган эдик. Мана шу кинотеатр қаерда бунёд этилади, унда қандай фильмлар кўрсатилади? Шулар ҳақида маълумот беринг.

Жавоб: «Фестиваль» кинотеатри катта майдонда бунёд этилади. Бу майдон «Ўзбекистон меҳмонхонасидан бошланиб 1 Май кўчаси, «Болалар дунёси» магазини ўртасидадир. Бу кинотеатрда бир неча томоша заллари бўлади. Бундан ташқари киноделегация арбобларини қабул қиладиган хоналар, кафелар, буфетлар ундан ўрин олади. Тошкентда ўтказиб туриладиган анъанавий Халқаро кинофестивалларнинг штабини ҳам ана шу кинотеатрда жойлаштириш кўзда тутилган.

⁂

Р. ТОЛИПОВА: Ҳозирги пайтда кўпгина жойларда касаба союз ташкилотларининг ҳисобот-сайлов йиғилишлари бўлиб ўтяпти. Айтингчи, ана шундай ўтказилажак ҳисобот-сайлов йиғилишлари ҳақида касаба союз аъзолари неча кун аввал хабардор қилинишлари керак?

Жавоб: Касаба союз аъзолари бошланғич касаба союз ташкилотларининг ҳисобот-сайлов йиғилишлари ва конференциялари ўтказиладиган куни ва жойи ҳақида камида ўн кун илгари, цех касаба союз ташкилотининг йиғилиши ҳақида камида беш кун аввал, касаба союз группасининг йиғилиши ўтказилиши тўғрисида эса камида уч кун аввал хабардор қилинишлари керак.

Фан ва техника изланишлари

Ариқлар... ер остида

Янгиердаги бинокорлик материаллари ва конструкциялар комбинати янги қувурлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Бундай қувурлар ариқларни ер остидан ўтказиш ва шу тариқа қўшимча равишда минглаб гектар унумдор ерларни бўшатиш имконини беради. Корхона конвейеридан ҳар йили диаметри 600 ва 800 миллиметр келадиган етти мингдан кўпроқ паст босимли темир бетон қувурлар чиқадиган бўлади.

Ўта пишиқ бетон маркаларидан тайёрланган янги қувурлар уч атмосферагача босимга бардош беради. Бу қувурлар сизот сувларнинг коррозия таъсирига ҳам чидамлидир. Бу эса жуда муҳим, чунки бу қувурлар қарийб уч метр чуқурликка ётқизилади. Юқорига эса сув вертикал қудуқлардан чиқади.

Бу ер ости «ариқлари» аввалги нов ариқлардан тежамлидир. Бунда сув буғланиб кетмайди ва ерга ҳам шимилмайди. Бетон орқали ўтган ҳар бир кубометр сув тўла-тўкис далага етиб келади. Янги қувурлар тозалашни ҳам талаб этмайди: босим таъсири билан оқаётган сув қувур ичидаги балчиқларни ювиб кетади.

Комбинат ер ости ариқларининг дастлабки туркумини Мирзачўлни ўзлаштирувчиларга жўнатди.

КОНВЕЙЕРДА ТРИХОГРАММАЛАР

Самарқанд областидаги Оқдарё хўжаликлараро биолабораториясида трихограммалар ишлаб чиқарадиган механизациялашган янги линия ишга тушди. Трихограмма ўн минг гектар пахтазорни қишлоқ хўжалик зараркунандаларидан ҳимоя қилади. Коммунистик районидаги Свердлов номли колхозда ва Пискент районидаги «1-Пискент» совхозида ҳам ана шундай линиялар фойдаланишга топширилди. «Агроприбор» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси Симферополь филиалининг мутахассислари бу линияларни монтаж қилишни муддатидан аввал тугалладилар.

«Узсельхозхимия» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни маълум қилишди: йил охиригача республикада трихограммалар ишлаб чиқарадиган механизациялашган яна бир неча линия ишга тушади. Ҳозир Тошкентда ана шундай линияларни ишлаб чиқарадиган ихтисослашган завод қурилмоқда.

физкультура ва СПОРТ

ҚУЙИ ФИЗКУЛЬТУРА КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

ДАМ ОЛИШ ВАҚТИ СПОРТ ЗАЛИДА

Ишонч билан айтиш мумкинки, шаҳарсозлик бўйича Ўзбекистон илмий текшириш институти коллективи спортни саломатликнинг бош манбаи, меҳнат унумдорлигини оширишнинг асоси деб тушунади. Бу ерда меҳнат қилаётган ҳар беш кишидан бири физкультура жонкуяри ҳам актив спортчи ҳисобланади. Шу боисдан ҳам ГТО комплекси нормативини бажариш жуда оммалашиб бормоқда. Фақат шу йилнинг ўзида 61 ходим ГТО комплекси нормативини бажарганлиги бунинг яққол далилидир.

ГТО комплекси кўп кураши машғулотлари билан берилиб шуғулланаётганлар орасида лойиҳаловчи катта архитектор, баскетбол бўйича биринчи разрядли Георгий Рогачев ҳам бор. У биз билан суҳбатда қуйидагиларни сўзлаб берди:

—Бутун йил давомида институтда спортнинг турли турлари бўйича турнирлар ташкил қилиш одат бўлиб қолган. Бу беллашувларда барча лойиҳа устахоналарининг командалари актив иштирок этишади. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, спортда яхши натижаларга эришаётган ходимлар ишлаб чиқаришда ҳам бошқаларга намуна бўлишяпти. Бунга лойиҳаловчи бош архитектор Ирина Табулджи, етакчи архитектор Комил Йўлдошев, группа раҳбари Геннадий Царенко, устахона раҳбари Игорь Нупрейчик, техник Владимир Меркулов, етакчи архитектор Александр Казанскийларни мисол келтириш мумкин. Улар тайёрлаётган лойиҳалар ҳамиша сифатли ва нуқсонсиз бўлишида, жисмоний тарбиянинг катта ҳиссаси бор.

Институт спортчилари айни пайтда район ва шаҳар биринчиликларида ҳам актив қатнашиб келишмоқда. Бундай беллашувларга жиддий тайёргарлик кўрилади. Дастлаб бўлимлар ва устахоналарда баҳслар ташкил қилиниб, спортнинг турлари бўйича ғолиблар аниқланади. Улар кейинчалик йирик миқёсдаги беллашувларда институт шарафини ҳимоя қиладилар.

Бундан бир неча йил аввал Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистондаги шаҳарсозлик бўйича асосий лойиҳалаш институтлари ўртасида ташкил қилинган спартакиада бу ерда янги анъаналарни вужудга келишига сабаб бўлди. Хусусан, шу спартакиада беллашувларини ўтказишга ҳозирлик кўриш пайтида институтда физкультура ва спортга бўлган аҳамият кучайди. Бу ерда янги спорт зали қурила бошланди.

Тошкентлик лойиҳачилар спартакиада программасига киритилган барча беллашувларда натижаларни яхшилаб боришмоқда. Бу йил улар умумий якунда иккинчи ўринни эгаллашди. Биринчи ўринни эса кўп йиллик тажрибага эга бўлган Тожикистон лойиҳачилари қўлга киритдилар. Волейбол, баскетбол, стол тенниси бўйича ўтказилган баҳсларда ҳамшаҳарларимиз ажойиб маҳорат кўрсатишди. Улар бу турлар бўйича умумий якунда ғолибликни қўлга киритдилар.

Тушки овқат пайтида спорт залига борганлар орасида катта инженер Варвара Кимни ҳам кўриш мумкин.

—Спорт зали ҳақиқий маънода биз учун ҳордиқ чиқариш манбаи бўлиб қолди,—дейди у,—тушки овқатланиш учун ажратилган вақтнинг кўп қисмини ёшларимиз спорт залида ўтказишади. Улар бу ерда стол тенниси, бадминтон ва баскетбол бўйича маҳоратларини оширадилар. Шу йилнинг май ойида Ғалаба кунига бағишлаб ўтказилган енгил атлетика бўйича шаҳар эстафетасида институтимиз вакиллари ҳам иштирок этишди. Уларнинг орасида техник ҳам, бош инженер ҳам бор эди. Сўнгги маррага байроқчани институтнинг бош инженери А. Кракова олиб келди. Командамиз умумий якунда фахрли ўринни эгаллади.

Ишдан кейин ҳам спорт залида секциялар бўйича машғулотлар давом этади. Бу ерда бадминтон секциясининг ютуқлари ҳақида алоҳида тўхташ керак.

Бадминтон бўйича республика биринчилиги бир неча марта шу ерда ўтказилди. Ҳар сафар бу беллашувларда етакчи архитектор Комил Йўлдошев ва унинг турмуш йўлдоши техник Ольга Йўлдошевалар биринчи ўринни эгаллашди. Улар Бутуниттифоқ биринчиликларида ҳам иштирок этишди. Ҳозир улар бадминтон секциясига тренерлик қилишмоқда.

Хулоса қилиб айтганда, институтда физкультура ва спортни оммалаштириш учун жуда кўп тадбирлар амалга оширилмоқда. Бу ходимларнинг ишларини самарали бўлишига ёрдам кўрсатяпти.

М. ЗАЛЬЦБЕРГ.

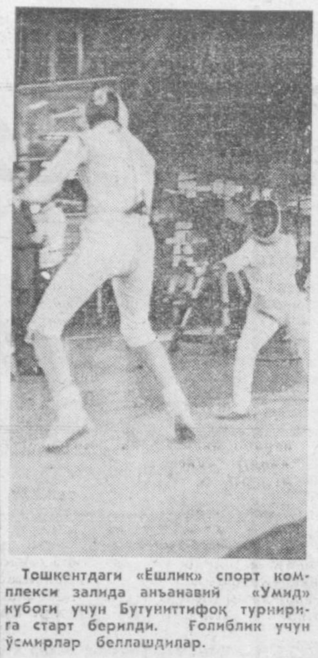

Тошкентдаги «Ёшлик» спорт комплекси залида анъанавий «Умид» кубоги учун Бутуниттифоқ турнирига старт берилди. Ғолиблик учун ўсмирлар беллашдилар.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг ташаббуси билан ташкил этилган бу мусобақаларда 19 команда иштирок этди. Уларнинг орасида Иттифоқдош республикаларнинг терма комадалари, шунингдек Москва ва Ленинград шаҳарларининг командалари бор эди. Тошкентда ўтказилган бу қиличбозлик баҳслари ёш спортчилар учун СССР ўқувчиларининг бўлажак Спартакиадаси олдидан маҳорат синови вазифасини ўтайди.

Асосий совринлар учун 360 га яқин йигит ва қиз баҳслашди. Беллашувлар пайтида шахсий ҳисобда ҳам, команда ҳисобида ҳам ғолиблар аниқланди.

СУРАТДА: мусобақа пайти.

Т. Қурбонбоев фотоси,

(ЎзТАГ).

МАҲОРАТ КЎРИГИ

Фрунзе шаҳрида самбо кураши бўйича мамлакат кубоги баҳслари бўлиб ўтди.

Бу ерда республикамиз вакилларидан В. Cободирев яхши маҳорат кўрсатди. Тошкентлик полвон дастлабки беллашувларни соф ғалаба билан якунлаб, финал беллашувида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди. Ҳал қилувчи олишувда у москвалик машҳур самбочи В. Кузнецов билан гиламга чиқди. Ниҳоятда қизиқарли ўтган олишув ҳамшаҳримизнинг фойдасига ҳал бўлди. Унга мамлакат кубоги топширилди.

«МЕҲНАТ»—БРОНЗА СОВРИНДОРИ

Альпинизм бўйича мамлакат чемпионатига якун чиқарилди. Баланд чўққиларни забт этишда қатнашган спортчиларнинг натижалари ҳисоблаб чиқилиб, ғолиблар аниқланди.

Бу жасурлик, ҳозиржавоблик ва чаққонликнинг тимсоли бўлган альпинизм баҳсларида «Меҳнат» командасининг вакиллари ажойиб маҳорат кўрсатишди. В. Элчибеков раҳбарлигида баланд қоялардан ўтиш, юксак чўққиларни забт этиш сирларини мукаммал эгаллаган А. Путинцев, В. Воронин, Л. Громов, А. Громов, Г. Зайнутдинов, А. Сергеевлардан иборат команда умумий якунда учинчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлди. Бу спортчилар Помир тоғининг 7105 метрли чўққисига янги маршрут бўйича чиқишди. Командамизга мамлакат биринчилигининг бронза медали топширилганлиги фахрлидир.

Коммунизм чўққисига янги маршрутлар бўйлаб чиққан СССР Қуролли Кучларининг альпинизм бўйича терма командаси олтин медаль билан тақдирланди.

МАКТАБЛАРДА — СВЕТОФОР

Шу кунларда шаҳримиз мактабларида кўча ҳаракати қоидаларига оид дарслар пухта ўтказилмоқда.

Бу борада Тошкент шаҳар халқ маорифи Бош бошқармаси талайгина ишларни амалга оширяпти.

— Ўтган ойларда пойтахтнинг ҳамма районлари мактабларида кўча ҳаракати қоидаларини ўқитишнинг назарий ва амалий методикасига оид семинар-кенгашлар бўлиб ўтди,— дейди бошқарма инспектори Анвар Вилданов.— Ана шундай йиғилишлардан бири 70-мактабда бўлди. Мактаб залига Киров район мактабларида кўча ҳаракати қоидаларини ўргатишга оид ишлар кўргазмаси ташкил қилинди. Кўргазмани йиғилганлар зўр қизиқиш билан томоша қилдилар.

Айниқса, 96-мактабда олиб борилаётган ишлар мақтовга лойиқ топилди. Бу мактаб ўқувчилари «Светофор» деб аталган амалий машғулотларни устозлари олдида зўр маҳорат билан ижро этишди. Шунингдек, йиғилганлер учун «Болалар кўчада» деган кинофильм ҳам намойиш қилинди.

С. ИБРОҲИМОВ.

ҚИШКИ КИЙИМ ФОРМАСИГА

Тошкент шаҳар гарнизони бошлиғининг буйруғига биноан гарнизон қўшинлари шахсий составии шу йил 1 декабрдан бошлаб қишки кийим формасига ўтади.

✦ ҲАР ТУҒРИДА

БЕШ МИЛЛИОН ОДАМГА— УЧ МИЛЛИОН ВЕЛОСИПЕД

Фақат ўтган йилнинг ўзида данияликлар 400 минг велосипед сотиб олишди — шундай қилиб, ҳозир 5 миллион одамга 3 миллион велосипед тўғри келяпти. Ҳамманинг фикри бир жойдан чиқаяпти: урбанизация асрида велосипед ёнилғи ресурсларини тежаш жиҳатидан ҳам, саломатлик учун ҳам ғоят зарур.

Данияни бу оддийгина, лекин турмушдан мустаҳкам ўрин олган, қулай ва арзон ҳаракат воситасисиз тасаввур этиш қийин. Мамлакат йўлларида ҳар куни миллионга яқин велосипедчини кўриш мумкин. Ўтган ёзнинг бошида туристик саёҳатда қатнашган 15 минг велосипедчи Дания пойтахтини ва мамлакатнинг бошқа 30 йирик шаҳрини гўё ишғол қилиб олишди.

Мен велосипедда Свенборгга жўнаб кетган туристларни қувиб етаман деб Нюборгда, Фюн оролида бўлдим. Буюк эртакчи Андерсен туғилган бу шаҳар Фюн оролининг «юраги», «Дания боғи» саналади, бу ерда автомобиллар қарийб йўқ, бу нарса дарҳол кўзга ташланади. Саёҳат қатнашчилари турли ёшдаги ва турли тоифадаги кишилар эди. Велосипедларга олис йўл учун зарур бўлган буюмлар ортилганди. Уларнинг багажникларида, шунингдек, велосипедчиларнинг елкаларида ухлаш қоплари, қозончалар, озиқ-овқат солинган тўрвалар, гуллар бор эди. Саёҳатчилар, ҳатто, ўзларини офтоб нуридан ва ёғингарчиликдан сақлайдиган бежирим «капача»лар ҳам ясаб олишибди. Баъзилари ўзлари билан бирга тўрт оёқли дўстларини — итлар, мушуклар, қафасга солинган сайроқи қушларни ҳам олишибди. Айрим кишиларнинг орқасида гитара ёки шунга ўхшаш чолғу асбоблари бор эди.

Данияликлар ўзларининг севимли транспортларини тинмай такомиллаштиришяпти. Конструкторлар унча катта бўлмаган йўл сумкасига сиғадиган велосипед моделини яратиш устида изланишяпти. Данияда кўп миқдорда велосипед маршрутлари яратилаяпти, табиатнинг чиройли манзаралари, турли-туман дам олиш жойлари, меҳмонхоналар, ресторанлар акс эттирилган брошюралар нашр этиляпти. Уларда шатакли велосипедларда саёҳатга чиқиш тавсия этилади. Бундай велосипедларга палата қуриш учун зарур бўлган буюмларни осон жойлаштириш мумкин. Велосипедда Фоборгга, Рудкёбингга, Эре, Туре оролларига бориш, Тронсадаги денгиз музейи, Виткилдаги саройда ва Эгескувадаги қалъада бўлиш мумкин.

Мен мамлакатнинг фақат айрим маршрутлари бўйлаб ўтдим. Велосипедда ортиқча куч-қувват сарфламасдан энг олис жойларда ҳам бўлиш мумкин. Айнан мана шунинг учун ҳам велосипед фақат Даниядагина эмас, балки дунёнинг бошқа мамлакатларида ҳам кўплаб дўстлар орттирди.

М. ДЕЛОР,
«Монд», Париж.

«За рубежом» журналидан олинди.

ЎЗБЕКИСТОН БОҒЛАРИ УЧУН

Академик Р. Р. Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси янги боғлар ва токзорлар учун кўчат ниҳолларини етказиб бера бошлади. Бу йил бирлашма кўчатзорларида пландагидан икки баравар кўп — 33 миллион кўчат тайёрланди. Кўчатларнинг асосий қисми Ўзбекистонда беш йиллик мобайнида барпо этилган янги боғдорчилик ва узумчилик совхозлари учун мўлжалланган. **(ЎзТАГ).**

БИЛДИРИШ

24 ноябрь куни соат 18.30 да Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг Сиёсий маориф уйида халқаро мавзуларда лекция ўқувчи лекторлар учун «КПСС Марказий Комитети октябрь (1980 й) Пленуми ва СССР Олий Совети IV сессиясининг якунлари» мавзуида лекция ўқилади.

Лектор— иқтисод фанлари кандидати, доцент Б. М. ФОФАНОВ.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/XI да **Қизил яйловдаги кўк тулпорлар,** 26/XI да **Келинлар қўзғолони,** 27/XI да **Ганг дарёсининг қизи.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 26/XI да **Зеби-зебона,** 27/XI да **Сув келтирган азиз.**

КИНО

26 НОЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ САРГУЗАШТЛАРИ» (2 серия) — **Санъат саройи** (кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.45, телефон 44-39-51).

«КОИНОТ ИНСПЕКТОРИ» — **Чайка** жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Қозоғистон** тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Искра** (16, 18, 19.45, телефон 39-14-59).

«ТУЛКИ ОВИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-85-20), **К. Ерматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ОТ УСТИДА ЖОН БЕР» —**Қозоғистон** (жуфт соатларда, телефон 35-24-92), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87), **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 66-11-59).

«ИППОДРОМ» — **Дружба** (жуфт соатларда).

«ГУГУРТ ИЗЛАБ» — **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон 53-86-07).

27 НОЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ САРГУЗАШТЛАРИ» (2 серия) — **Санъат саройи** (кичик зал, 12, 14.40, 17, 19.45, телефон 44-39-51).

«ҚОИНОТ ИНСПЕКТОРИ» — **Қозоғистон** (тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Искра** (16, 18, 19.45, телефон 39-14-59).

«ТУЛКИ ОВИ»— **К. Ерматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«ОТ УСТИДА ЖОН БЕР» — **Қозоғистон** (жуфт соатларда), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87), **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 66-11-59).

«ИППОДРОМ» — **Дружба** (жуфт соатларда), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ҒУГУРТ ИЗЛАБ» — **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон 53-86-07).

Тошкент область Бекобод шаҳар Давлат страхованиеси инспекциясининг 25-формадаги 289854 номердан 289875 номергача бўлган йўқолган

КВИТАНЦИЯЛАРИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

24 НОЯБРДАН БОШЛАБ

«ОТ УСТИДА ЖОН БЕР»

НОМЛИ ЯНГИ РАНГЛИ, КЕНГ ЭКРАНЛИ БАДИИЙ ФИЛЬМНИ ШАҲАР КИНОТЕАТРЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА

ЧИҚАРДИ

Сценарий автори — Андрей ВЕРДЯН.
Постановкачи-режиссёр— Григорий МЕЛИК-АВАКЯН.
Ролларда: Гуж МАНУКЯН, Сергей КОРНЮШИН, Валерий ЕРЕМИЧЕВ, Сос САРКИСЯН, Елизавета ДЕДОВА, Илья ТОМИН, Владимир ДОНЦЕВ, Владимир БАЛОН.

...Чўл узра ўйноқи отда ботир чавандоз елиб юрибди. У ҳамма вақт душманга биринчи бўлиб ташланиб, ўз жангчиларини руҳлантиради. Оқгвардиячилар томонидан ишғол этилган шаҳарни автомобилда кезади ва жангу жадал жойларга ўзини уради. Душманлар ўқи учун очилган темир йўл изларида одимлайди... Бу қандай қаҳрамон бўлди экан? Экранда кўзга ташланувчи, вақтлар ўтиши билан сарғайган фотосурат шундай қаҳрамон ҳақиқатда ҳам бўлганлигидан гувоҳлик беради: бу афсонавий қаҳрамон Гай, Темир дивизия комдиви, ботир, революция ишига бутун вужуди билан берилган таниқлик қаҳрамондир.

Фильм гражданлар урушининг афсонавий саркардаси Г. Д. Гай ҳаётига бағишланган.

«ЛЕНФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

МУЗИКАЧИЛАР, СИЗЛАР УЧУН!

Ҳозирги замон музика маданиятини электрон-музика асбобисиз тасаввур қилиш қийин. Электрон музикаси ранг-баранг товуш чиқариши, мелодиялиги, оҳангдорлиги билан ўз мухлислари диққатини тортмоқда.

ЭЛЕКТР ГИТАРА— ЖУДА ОММАБОП ЭЛЕКТРОН-МУЗИКА АСБОБИДИР.

У эстрада ансамблида ҳам ва вокаль-чолғу группасида ҳам керак.

Электр гитара саксофон, кларнет, гобой, банджо каби асбоблар ўрнида ишлатилади.

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«УЗКУЛЬТТОРГ» базасида мамлакатимизда ва чет элларда ишлаб чиқарилган қуйидаги электр гитаралари мавжуд: «Аэлита», «Электр гитара-бас», «Тоника» электр гитараси, «соло-ритм», «Роден», «Кремона».

Пианино ҳамда миллий чолғу асбоблари (қашқар рубоби, танбур, оркестр дуторлари) **керагича бор.**

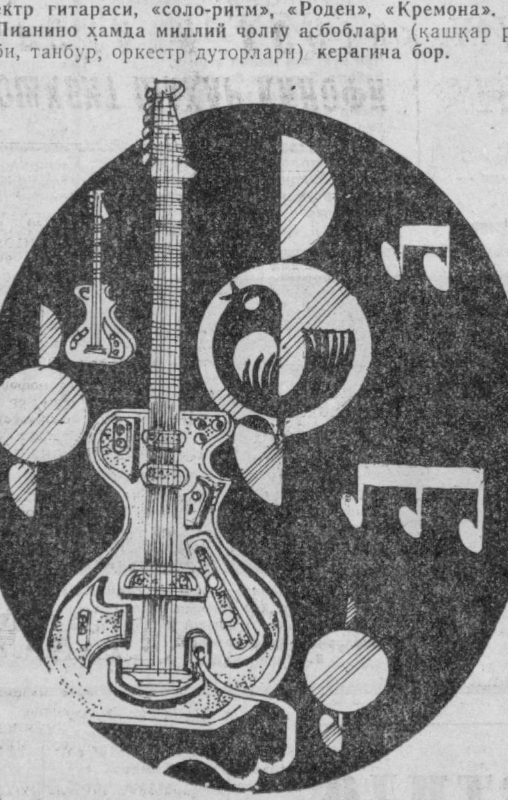

«УЗКУЛЬТТОРГ».
«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессаагентлиги.

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитети
228-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1980-81 ўқув йили учун
қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

бўёқчи (қурувчи), **тўқимачилик ускуналари ремонти бўйича слесарь, дурадгор** (қурувчи) **паркетчи, слесарь-сантехник, саноат ускуналарига хизмат кўрсатиш бўйича электромонтёр, контроль-ўлчов асбоблари слесари, токарь, мастер ёрдамчиси.**

Ўқиш муддати—бир йил.

8—10-синф ҳажмида маълумоти бўлган 15—17 ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинадилар.

Қабул қилинганлар кийим-кечак билан таъминланадилар, ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 процентини ва 70 сўм стипендия оладилар.

Ўқишни тамомлаганлар олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисида шаҳодатнома, турар жойидан, медицина, ота-онасининг иш жойидан справкалар; ариза, автобиография, тўртта фотосурат (3х4 см. ҳажмда).

Аризалар ҳар куни соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.
Машғулотлар—группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Адрес: Тошкент шаҳри-19, Собир Раҳимов районии, С. Раҳимов кўчаси, 313-уй (2, 7-троллейбусларнинг «Красноармейская кўчаси» бекати).

Ф. Хўжаев номли 1-пойафзал фабрикаси базасидаги

143-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1980—81 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДА

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ КАСБЛАР БЎЙИЧА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАРНИ ТАЙЁРЛАЙДИ: **пойафзалнинг устки қисмини бичувчи, аёллар сумкаларини тикиш бўйича тикувчилар, пойафзалнинг устки қисмини тайёрловчи, пойафзал тикувчи, ремонтчи-слесарь, фрезерчи, тайёр пойафзални қабул қилиш бўйича контролёр, электромонтер, конструктор-модельер.**

8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЎҚУВЧИЛАРГА ҲАР ОЙДА 70 СЎМДАН СТИПЕНДИЯ ТЎЛАНАДИ.
Ўқиш муддати —6 ой.
Билим юрти ҳузурида ишчи-ёшлар мактаби бор.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАНЛАР 1-ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИДА ВА ТОШКЕНТ ЧАРМ-ГАЛАНТЕРЕЯ ФАБРИКАСИДА ИШЛАЙДИЛАР.

Ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида 50 процент иш ҳақи билан таъминланадилар.

Маданий ҳордиқ чиқариш учун Пойафзалчилар маданият саройи бор бўлиб, у ерда турли хил бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ишлайди. Саройда шунингдек катта спорт базаси бор.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этадилар: директор номига ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, соғлиғи тўғрисида справка, 3х4 см. катталикдаги 6 та фотосурат.

ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Б. Хмельницкий кўчаси, 6-уй (84-автобус, 2, 6, 14-троллейбусларнинг «1-пойафзал фабрикаси» бекати). Телефонлар: 53-99-91, 54-99-04.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

24 НОЯБРЬ — ДУШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.00 А. В. Суворов туғилган куннинг 250 йиллигига. «Саркарда». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 18.30 «Сиз яратган боғ». 19.00 Футбол шарҳи. 19.30 КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК!. «Кубань шолиси». Кўрсатувда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, КПСС Краснодар ўлка комитетининг биринчи секретари С. Ф. Медунов иштирок этади. 20.00 А. А. Блок туғилган куннинг 100 йиллигига. «Ривоят». Моссовет номли Давлат академик театри фильм-спектаклининг премьераси. Автор — А. Штейн. 21.30 «Время». 22.15 «Ривоят» фильм-спектаклининг давоми. 23.20 «Дунё воқеалари». 23.35 «Бевафо сенгн». Фильм-балет.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Динамо» (М), В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг Спорт саройидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (23.00)— «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 24.00 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Марабу тоғанинг қанотлари». Мультфильм. 18.30 Болалар учун «Бирга бўлсак ҳаммамиз» (рус.). 19.00 «Қомус — билимлар хазинаси». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари. Гулчеҳра Саъдуллаева. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон ССР халқ артисти Д. Зокиров раҳбарлигидаги Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси ўзбек халқ чолғу оркестрининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.15 «Мингдан бир илож». Бадиий фильм. 23.30 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 23.45 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Болалар учун фильм. «Эгарни маҳкам тут» (рус.). 20.45 «Пойтахт области чорвадорлари ҳузурида». 21.05 «Мен бошқа чекмайман». Телефильм. 21.15 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Олий математика. 22.15 «Саҳифа». Телефильм. 22.40 «Андронников сўзи». Бадиий ўқиш (рус.).

25 НОЯБРЬ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.50 Эрталабки гимнастика. 10.15 А. Штейн. «Ривоят». Моссовет номли Давлат академик театрининг фильм-спектакли. 12.50 Янгиликлар.

15.00 Янгиликлар. 15.20 Мамлакат телевидение студиялари ҳужжатли фильмлари программаси. «Тик қатламлар» (Киев), «Ҳаммага хизмат қиладиган полиз» (Иркутск), «Орнитолог Андреевнинг дала кундалигидан» (Новосибирск), «Ботирлар» (Тошкент). 16.30 «Звездочет». Телевизион журнал. 17.10 «Телестадион». 17.40 СССР билан Нигерия ўртасида дипломатик муносабатлар ўрнатилганлигининг 20 йиллигига. «Нигерия парламентининг аъзолари СССРда». Ҳужжатли фильм.

18.00 «Халқ ижодиёти». Телевизион кўрсатув. 18.45 «Алкоголизм. Врач суҳбатлари». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Фан оламида». Арманистон ССР Фанлар академияси. 20.10 Монголия Халқ Республикаси эълон қилинган кунга. «Бугунги Монголия». Кинопрограмма. Монголия Халқ Республикаси Давлат ашула ва рақс ансамблининг концерти. 21.30 «Время». 22.15 «Ҳужжатли экран». 23.15 «Дунё воқеалари». 23.30 Домск концерт залида орган куйларидан концерт. Ригадан олиб кўрсатилади.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 «Халқаро панорама». 24.00 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 Болалар учун фильм. 18.25 Болалар учун концерт. 18.55 «Миллионлар ленинча университети». «КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ (1980 йил) ОКТЯБРЬ ПЛЕНУМИ — ПАРТИЯ ВА ХАЛҚ ҲАЁТИДА МУҲИМ БОСҚИЧДИР». 19.15 «Ноз-неъмат бунёдкори». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ёзувчи ва замон». Туроб Тўла. 20.30 «Ахборот». 20.50 «СССР халқларининг куйлари». 21.30 Москва. «Время». 22.15 «Ҳимоя учун сўз». Бадиий фильм. 23.50 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Болалар учун фильм. «Прикиндель эртаклари» (рус.). 20.55 Реклама. 21.15 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика. 22.15 «Тонгни қаршилаб». Телевизион бадиий фильм. (рус.).

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»), — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, маориф ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар—33-29-70; эълонлар — 33-81-42; навбатчи инспектор 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

24 НОЯБРЬ, 1980 й. Р—17821. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Б—2278. 7